Sъ пе întoарчетȣ̆ акȣm ла soapta ші înпреџіȣ-ръріле жȣпеĭ ші преа фрȣmoasеĭ Іліані, пе kаре о възȣрътȣ̆ atît de непорочітъ în maĭ mȣлte pîndȣрĭ!.. О възȣрътȣ̆ kȣm okiĭ върsаръ ла-kрimе пеntрȣ moartea iȣвitȣлȣĭ еĭ Бȣkȣр, о въ-zȣрътȣ̆ хотърîtъ d'a se рефȣџіеа întр'о mînъ-stiре, пеntрȣ a înkina ла пічоареле лȣі Dȣmnе-zeȣ̆ віаџа sa, пе kаре воі съ о петреакъ în рȣгъ-чіȣпĭ. Sеpmana Іліана!.. Кîtъ dȣрере ші атъръчіȣпе пе dînsa, kъzînd віktimъ dintр'о непорочіре întр'ал-ta! tot-d'aȣna апъsатъ de soартъ ші kinȣitъ de dȣ-ĭ рере; în челе dȣпе ȣртъ fȣse skлавъ ші mise-ръ!.. Soapta ȣрise пеntрȣ еа ȣпȣ̆ momentȣ̆ d'a 'шĭ gъsi пе iȣвitȣл еĭ Бȣkȣр, dар, ваĭ! kît џinȣ a-чеasta?.. О алтъ непорочіре, че se аръtъ a-semenea ȣпȣĭ пȣорȣ̆, kаре întȣпеkъ черȣл întр'о zi фрȣmoasъ, о smȣлse din браџеле amantȣлȣĭ еĭ ші о dȣse în палатȣл џенералȣлȣĭ inemikȣ̆. Аколо еа ші maĭ tpistъ, пеntрȣ kъ віртȣtеа еĭ se aфла ameninџатъ, пȣmеле еі, kа ші фрȣntеа че ера în kȣрînd съ і se веsteжеаskъ, s'ар fi întinat întр'ȣпȣ̆ asemenea локȣ̆, gъsindȣ-se skлава ȣпȣĭ asemenea варварȣ̆!.. ші tokmaĭ пеntрȣ kъ еа iȣвіа пе Бȣkȣр ші ар fi fъkȣt toate sakрifічііле din лȣmе пеntрȣ dînsȣл, kа съ fie о adевъратъ mіреаsъ а sa, demпъ de чеа maĭ kastъ kȣпȣпъ, de пȣmеле челȣ̆ skȣmпȣ̆ kаре ел і-л ва da ші пе kа-ре еа îшĭ kреа toate візȣріле sале de fеріčіре ші

de вiitoрȣ, a tрeвȣit sъ iasъ din astȣ вleste-
matȣ лokȣ, sъ fȣgъ de лokȣл пeiрeĭ пentрȣ dînsa!..

Штimȣ daр kъ ea eшise din Iaшĭ kȣ пȣцin maĭ 'naintea лȣĭ Бȣkȣр ш'a лȣĭ Пȣki.

Ea fȣse însoцitъ de Тъtaрȣл Eлam, челȣ че kрezȣ kъ va faче dintр'însa чeea че va вoi.

Eĭ плekaseръ dȣпъ miezȣл noпцiĭ, ea fiind tрaвestitъ în вървъteште ka ȣnȣ ostaшȣ, шi meр-seръ kȣ destȣлъ iȣцiaлъ amîndoĭ o zi шi o noaпte.

Întр'aчeasta, жȣna feчoaръ kȣ o inimъ de вървatȣ saȣ de eрoȣ, nȣ ȣitase kъ eрa datoaрe oaрe kaрe ȣmвръ de рekȣnoштinцъ aчeлȣia че o skъпase de sȣв stъпîniрea лȣĭ Пȣki, daр шi tot-d'odatъ nȣ ȣitъ kъ aчesta eрa însȣ-шi ȣnȣл dintрe inemiчi църiĭ saлe!..

Eлam însъ, în kȣрsȣл kълъtoрii, deвeni шi maĭ пeрikȣлosȣ пentрȣ dînsa!.. Eл пȣse dinaintea eĭ toate tentaцiȣniлe ladȣлȣĭ, пromiцîndȣ-ĭ mȣnцĭ de aȣрȣ шi de aрцintȣ, toate пetрiлe пreцioase din лȣme шi o nȣmia sȣлtana sa...

Жȣna feчoaръ nȣ resпȣndea лa toate aчestea, de kît пrintр'ȣnȣ рîsȣ de disпreцȣ че se iвia din kînd în kînd пe вȣseлe eĭ.

Eĭ meрseръ întр'aчestȣ kiпȣ, ziчe kronikaрȣл, пînъ ажȣnseръ лa oraшȣл Saчoвa.

Fiind kъ aчestȣ oraшȣ se afлa oaрe kȣm deпърtat de teatрȣ resвeлȣлȣĭ, atȣnчĭ kȣ Тъtaрiĭ, nȣ se gъsia întр'însȣл niчĭ ȣnȣ feлȣ de ostiрe, шi пaр-

tea чea maĭ mape dintpe лъkȣitopĭ se aflaŭ în-
kъ petpaшĭ п'în mȣnцĭ.

Ачi fiika лȣĭ Bogdan înцeнȣkie dinaintea лȣĭ Елam, kape din чe în чe лȣa ȣnŭ aepŭ de stъnînŭ kътpe dînsa. Îл pȣgъ kȣ лakpъmiле în okĭ sъ o пъpъseaskъ, fiind kъ ea nȣ пȣtea вpe o-datъ a 'л iȣbi!..

Елam aȣzind aчeasta îmĭ înkpȣntъ spînчeana шi'шĭ posomopî fpȣntea.

Жȣna fечoapъ îл pȣga шi maĭ mȣлt, плîнцea шi maĭ tape шi sȣspina din tot пeптȣл.

Ea însъ avea tot-d'aȣna de пpoтektopŭ пe Sfîntȣл, a kъpȣia ikoniцъ nȣ o desлipise de лa sînȣл eĭ!..

Se kade dap a лъȣda întpȣ tot înцeлeпчiȣnea fечoapeĭ шi a o iȣbi пentpȣ noвiлa eĭ пȣptape, пentpȣ simцimînteлe шi sȣfepinцa kȣ kape s'a fost лȣптat tot d'aȣna!.. Se kade a ne adȣчe aminte de dînsa, fiind kъ în nenopoчipĭ ka шi 'n fepiчipe nȣ se aвътȣ de лa datopiea eĭ!.. Ea вoi ka sъ îndȣплiчe пe inemikŭ, a 'л faчe sъ înцeлeagъ de kȣvinte, îл pȣgъ în nȣmeлe kpedinцeĭ saлe шi aл пъpinцiлop sъĭ a nȣ faчe dintp'însa o вiktimъ de aвȣsŭ шi de вioлape.

Îл sfъtȣi sъ o лase пe dînsa шi sъ se 'ntoapne în вetpiлe пъpinцiлop sъĭ, ȣnde îл aшteaптъ жȣna mipeasa sa, de aчeea-шi kpedinцъ ka шi dînsȣл, kape, poate вapsъ лakpime, adъ-

stîndѕ-'л; îл рѕga ші 'л џіѕра пе tot че аре maĭ skѕmпѕ̆ пе пъmîntѕ̆; пе пърiнџĭ, пе mipeasa sa ші insѕшĭ пе Dѕmnezeѕл съѕ̆, съ о лase, съ о пъръseaskъ ші съ se dѕkъ ѕnde ва fi fepiчitѕ̆, fiind kъ ea este промisъ алtѕia...

Елаm, ръmîind ѕнѕ̆ momeнtѕ̆ înmъpmѕpitѕ̆ de-sпре toate ачeste ворбе, ера ka ловitѕ̆ de tpъsnete; апоĭ, ревiind пе чеа dintîĭ tpeanтъ, adѕnîndѕ-шĭ пѕtepea sпipitѕлѕĭ, pe'noi iаръшĭ ачеле ворбе ші fъgъdѕелĭ.

Жѕна fечоаръ, stînd înџенѕkiatъ kѕ mîiniле împreѕnate, kѕ okiĭ kътре чер ші върsînd ші-роае de лakpime, se pѕga în inima eĭ ka съ о skaпе din mîiniле челе пъgîne, a kъpopa апро-пiepe de dînsa ера maĭ tepiбiлъ de kît însѕшĭ moaptea.

Елаm нѕ ера нiчĭ de kѕm îndѕплekat de-sпре toate ачestea; ѕна singѕpъ ера хотъpî-pea лѕĭ: siла, opĭ de ѕnde нѕ, peѕбѕнарea!..

— Пѕtea-веĭ оаре, zise ел, а нѕ mъ iѕбi пе mine, kînd eѕ̆ sînt stъпînѕл tъѕ̆, fpѕmoasъ kpistianъ?.. пѕtea-веĭ съ kѕџеџĭ вре о-datъ kъ mъ веĭ amъџi ппiн ворбе ші вikлeniĭ?.. Лasъ kъ нѕ mъ kѕноштĭ бine чine sînt ші че почiѕ eѕ̆ faче!.. Îнчeteazъ d'a'mĭ maĭ ворбi de Dѕmne-zeѕл пъpiнџiлор meĭ; asta нѕ este tpeaбa ta!.. Мъ веĭ ѕpma ѕnde џĭ порѕнчesk!.. Ші zise în-чetineлѕ̆ în kѕџetѕл съѕ̆: — mîine ші нѕ воĭ maĭ

fi пе пътіntȣл ачеsta ал пеkpedinчошілор; воĭ gъsi tot-d'аȣпа о лȣntpe ka sъ tpek kȣ dînsa gȣріле Dȣпърiĭ, ш'atȣпчĭ, s'a sfîpшitȣ̆ totȣл!.

— Doamne! zічеа tot întp'ȣпȣ̆ timпȣ̆ Iліana, înлетпеште kȣ пȣтереа Та пе челȣ̆ пъgînȣ̆, tpimite a ta mînie d'аȣпра kапȣлȣĭ sъȣ̆, віпо în ажȣtорȣл челіĭ че se роаgъ ціе ші еартъ gpeшалеле еĭ!..

Пеntpȣ ka sъ skȣptъmȣ̆, пȣtemȣ̆ арътa ачеasta kъ жȣпа fiikъ, арматъ de чеа maĭ mape вър-въціе kît ші хотърîtъ d'a съвîрші чеа maĭ te-рівілъ fantъ пеntpȣ a'шĭ mîntȣi опоареа, въzȣse în kȣцetȣл еĭ skопȣ-ĭ пе жȣmъtate înплinitȣ̆; dap Елаm, ачелȣ̆ че воіа a tрече maĭ kȣpînd te-pitopiȣл kȣ dînsa, se înkȣmeцiа преа mȣлt în пȣтереа врацȣлȣĭ sъȣ̆ de цigantȣ̆ ші în пеntȣл sъȣ̆ челȣ̆ ka ȣпȣ̆ mȣnte; пȣ kpezȣ вре оdatъ kъ о asemenea sлавъ fiinцъ ва пȣtea пȣпе în-вершȣпателор sале плъчерĭ ші dopinцĭ ȣпȣ̆ fpîȣ̆!..

Еа 'ш'adȣse atȣпчĭ aminte istopiea Iȣditeĭ, fiika вътрîпȣлȣĭ Мерарі ші въдȣва soцie a лȣĭ Manasi, despe kape ворвеште вівліеа, чеeа че fȣsese tot asemenea жȣпъ ші fpȣmoasъ ka dînsa ші kape, прін kȣpaцiȣл еĭ челȣ̆ mape, прін а еĭ detepminape ші sȣfletȣл еĭ челȣ̆ epoikȣ̆, прін gpaцiiле ші fpȣmȣseцea sa чеа pemapkaвілъ isвȣti ka sъ ȣimeaskъ ші sъ adoapmъ пе tepi-віл ȣл inemikȣ̆ ал цъpiĭ sале... Олоferпо kъzȣ tpȣп-

kiatȣ sȣбt ловitȣра брацȣлȣї жȣпеї fечоаре, шi прin ачеasta, пополȣл Iȣdeii aflъ mїntȣipe!...

Asemenea ȣпȣї fȣлџерȣ ла opisontȣ, saȣ ka sȣfлареа ȣпȣї вїntȣ арzътopȣ tрекȣ ш'ачеа stъ їnkpȣntape de пе fisionomiea Тъtарȣлȣї, челȣ че ера fokȣ їn mїnie, tpъsnetȣ ameninџъtорȣ їn tȣрбаре!..

Жȣпа Iлiапъ їnчetase d'a se maї pȣga de dїnsȣл шi a 'i ворбi maї mȣлt despре челе sȣsȣ zise...

Ка шi dȣпъ о їntȣnечime a ȣпеї вежелiї aбia їnчепȣtъ, о лiпiшte siлitъ шi о afektatъ паче пȣse хоtарȣ ворбелор, pȣgъчiȣпiлор шi ameninџъpiлор ачеsteia!..

De odatъ kȣ їnaintарea порџiї fрȣntea Тъtарȣлȣї ардеа; iар жȣпа fiikъ, tpekїnd din вisколȣл кȣџеtъpiлор еї, skoase ȣпȣ sȣsпiпȣ шi dȣпъ ачееа ȣпȣ sȣpisȣ, de шi вештеdȣ ka ал морџiї, лȣmiпъ оаре kȣm бȣзеле sале челе їnkъ pȣmene ka кораliȣл.

Елам kpezȣ kъ еа, пе maї aвїnd че fаче, пȣ ва аръtа нiчї о pesistinџъ, saȣ, ачеstȣ sȣpisȣ пе бȣзеле еї, ва sъ zikъ аморȣл че їnчепеа ka sъ se deшtеnte їn fраџеtȣл еї sїпȣ.

Atȣпчї oki лȣї se fъкȣръ mарї шi se ȣitаръ kȣ toatъ лъkomiea шi nesaџiȣл лорȣ asȣпръ-ї, dȣпъ ачеastъ skimбаре de ȣпȣ minȣtȣ пе fisionomiea еї.

Лъsatȣ̆ алене пе ȣнȣ̆ аштернȣtȣ̆ de паie, întp'o колiбъ, ȣнde fȣsese gъsdȣitȣ̆ de кътpe ниште пъstopĭ, чеĭ че 'ĭ daseръ храпъ, бъȣtȣpĭ ш'апоĭ se depъptaseръ ka sъ вазъ de вiтеле лорȣ̆, ел ръmъsese domнȣл шi stъпîнȣл ачеsteĭ simпле лъкȣiнцe, че se afла înfpȣmȣseцatъ de flорĭ шi de toate орнаmentеле кîmпȣлȣĭ, шi 'н пъȣntpȣ кърiia apdea о лаmпъ de пъmîntȣ̆, че ръsпîndea о dȣлче лȣmiнъ.

Ла капȣл sъȣ̆ ел atîрнase арmеле de ȣнȣ̆ кȣiерȣ̆ de лемнȣ̆, шi, desбръкîndȣ-se de zaoa каре i акоперea пептȣл, лȣъ tamбȣра în mîнъ, пе каре нȣ о пъръsia нiчĭ odatъ, opĭ ȣнde ар fi meps, în pesбоiȣ̆ saȣ̆ în кълъtopiĭ!..

Ел воi ка шi жȣна Iлiана sъ fakъ tot asemenea ка dînsȣл, а ръmînea în îmбръкъmintea sa femeeaskъ, лепъdînd пе челе бърбъteштĭ..

Îĭ zise sъ шазъ апроапе de ел.

Fечоара, fiind determinatъ а 'л îншела în tot кiпȣл, se siлi а 'шĭ askȣнde тȣрбȣрареа шi пеmȣлцȣmipea каре о револта.

Еа шезȣ ла капȣл sъȣ̆, шi din кînd în кînd, skoцînd ниште sȣsпiне înъбȣшite, ръmînea пеpdȣtъ în кȣцетърĭ ка întp'ȣнȣ̆ estasȣ̆, dap нȣ аръtъ нiчеа maĭ mikъ ȣmбръ de пеmȣлцȣmipe saȣ̆ посоmорîре пе кiпȣл еĭ.

Noaптеа кȣ toate ачеstea înaintase преа mȣлt, шi кîнteчiле челе de аmорȣ̆ а ле оmȣлȣĭ din

Opientŏ pesȣna prin vochea chea pȣternikъ a lȣĭ Elam, akompaniatъ prin akordȣl koardelor chele de sîpmъ de pe tamвȣpъ!..

Iatъ viaцa Тъtapilop ш' a popolilop din Opientŏ, kȣnoskȣцĭ despre kpȣzimĭ шi simplichitatea mopsȣpilop, despre poetika lopŏ imaцinaцie, шi kape ȣitъ stapea lopŏ chea kpitikъ, kînd se aflъ la mapцinea peipeĭ, pȣmaĭ sъ 'шĭ mȣlцȣmiaskъ plъcherea шi kefȣl, de kape sîntŏ aшa de mȣlt stъpîniцĭ!..

El cheрȣ a'ĭ da kȣpa kape se gъsia plinъ pe masъ шi 'ĭ zise sъ kînte шi dînsa.

Atȣnchĭ Iliana, întinzînd gpaцioasa eĭ mînъ, lȣъ kȣpa шi i o întinse sȣpizîndȣ-ĭ; iap el primind-o, o adȣchea mȣlцȣmit la вȣzele sale шi se ȣita în oki eĭ,ka kȣm ap fi въzȣt însȣ-шĭ fepichipea.

Îĭ zise ш'a doȣa oapъ sъ kînte.

Ea încheрȣ atȣnchĭ achelŏ kîntekŏ che îl kîntase în zioa kînd fȣ pъpitъ шi trechea apa Sipetȣlȣĭ.

Dap kȣ toate kъ vochea Iliani ap fi mimkat шi însȣ-шĭ petpile, el fȣ pemȣlцȣmitŏ de acheastъ kîntape, шi îndatъ o posomopîpe se въzȣ pe fpȣntea sa, ka kȣm ap fi voit a o mȣstpa pentpȣ deklapapea che ea i o fъkȣse maĭ 'nainte.

Lȣpta akȣ epa tepiвilъ шi lovipea omopîtoape!..

Тъtapȣl se apprindea din che în che!

Жȣna fечоаръ înfъцішъ о kъȣtъtȣръ sелба-tikъ; еа ера лінішtitъ ші kȣ totȣл determinatъ!..

Ȣmбреле попції челіĭ înaintate, înчепȣserъ а kam îngреȣіа плеопа okiȣлȣĭ лȣĭ Елаm.

Іліаna sta deшteaптъ, fiind kъ еа se fерise d'а апропіеа de бȣsеле sале kȣпа kȣ kаре о înбіase atît de mȣлt terіbілȣл еĭ kompanionȣ.

Ел deшертъ maĭ mȣлte kȣпе de віnȣ pomîneskȣ ші ачеаsta îл fъkȣ а se kam ameці.

Аfаръ de asta, наркоtika еарбъ, fъръ kаре Тъtарȣл нȣ поаtе tръі ȣnȣ minȣtȣ, kontрібȣі înkъ ла беціеа ші molешіреа sа.

Аша dар, въzînd dinaintea okiлор sъĭ пе astъ анцелікъ kреаtȣръ, atît de fрȣmoasъ ші înkîntъtoаре, ші, репъtînd mерeȣ aste kȣпе пліне kȣ віnȣ, нȣорȣл fȣmȣлȣĭ kаре întȣnekase лȣmina kamерііĭ ші se пȣнеа ka ȣnȣ вълȣ misterіosȣ dinaintea веdеріл ор sале; atîtea înkinȣірĭ fanta-stiче че 'ĭ înspira fie че kъȣtъtȣръ а okiлор жȣнеĭ fечоаре, kаре din че în че se fъчеа ші maĭ fрȣmoasъ; sȣрisȣл еĭ челȣ анцелікȣ kit ші оаре kаре ване fъgъdȣеле, fъkȣse din ел de о kam datъ omȣл челȣ maĭ modерatȣ... Ел нȣ ера maĭ mȣлt ачелȣ tigрȣ че înfрikoшase maĭ nainte kолȣmба kаре se aflase ла пічоареле sале!.

Кȣ toate ачestea леȣл se поаtе deшtепta; tigрȣл se поаtе іаръші înfȣріеа ші omȣл se ва fаче перikолоsȣ!..

D'ачеea пȣ epa timпȣ de пepdȣt!.. Odatъ fiind хотъpîpea фъkȣtъ, тpeбȣia fanta kît maĭ kȣpînd sъ înkopoane sȣkчesȣл!..

Dap însъ inima ȣneĭ feчoape nefiind îndestȣл deпpinsъ kȣ aчeastъ faптъ de tepoape шi de pesбȣnape, noate kъ бpaцȣл eĭ nȣ ва kȣteza лa чea dintîĭ înчepkape; noate kъ 'ĭ ва tpemȣpa mîna; sȣfлetȣл eĭ ва бate; чine шtie ва isбȣti ea oape?..

O tepiбiлъ temnestъ a sȣfлetȣлȣĭ tȣpбȣpa toatъ fiinцa inoчenteĭ feчoape, пе kape пȣmaĭ ideea kpimeĭ o фъчea sъ se sпъimînte; dap fiind kъ пepikoлȣл eĭ epa пeaбъtȣtȣ шi maĭ mȣлt de kît sigȣpȣ, пȣ înkъпea aчi пapdon niчĭ пietate!..

Omȣл deпpins a întinde mîna ka sъ pъпeaskъ вaseлe sfinцite de пе aлтapȣл бisepiчeĭ, saȣ a desпȣia sîntȣл лъkaшȣ de чeлe maĭ пpeцioase a лe saлe opnamente, kaлkъ în бeцiea sa pȣгъчiȣnea feчoapeĭ шi'шĭ pide de лakpimiлe шi kastitatea fiiчeĭ чeлiĭ neпopoчite!..

Елam, intp'aчeastъ stape de бeцie, хотъpît a вioлa simцimîntеле чeле maĭ kąste шi sakpe, пе kape пȣmaĭ ȣпȣ sȣfлetȣ adeвъpatȣ noбiлȣ ap пȣtea ka sъ лe pesпekte, întinse o mînъ sakpiлeцe пе dȣпъ taлiea feчoapeĭ, пе kape ea, kȣ toate aчestea o pesпinse kȣ disпpeцȣ.

Omȣл atȣnчĭ înkpȣntъ iapъшĭ sпpînчeana-ĭ чe dete okiȣлȣĭ sъȣ o kъȣtъtȣpъ aпpinsъ de mînie. Eл o ameninцъ din пȣoȣ шi'ĭ adȣse înkъ

odatъ aminte kъ este stъпînȣл eĭ шi kъ în de-шертȣ̆ kaȣtъ d'a i se înпротiві.

Ea nȣ zise o ворбъ шi dрепt tot резпȣнsȣл че i'л dete fȣ kъȣtъtȣра чеа sперieatъ a ȣнеĭ жȣне gazeле gonitъ de вînъtорĭ!..

Ел pe'noi miшkърiле mîiniлор пентрȣ ka sъ se apate kъ 'шĭ pîde de ачеastъ pesistinцъ a eĭ.

Ea se pedikъ de лîngъ dînsȣл шi лȣъ de o kam datъ în ажȣторȣ-ĭ ачелȣ̆ sȣрisȣ̆ amъцitорȣ̆, прin kape пȣtea пентрȣ ȣнȣ̆ momentȣ̆ sъ desap-meze fȣpiea kpȣdȣлȣĭ Тъtарȣ̆...

Ш'аша, noaпtea fiind mȣлt înaintatъ, лiнi-шtea шi тъчереа, de kape fȣ dominatъ пînъ a-тȣнчĭ astъ колiбъ лъkȣitъ de desордine шi de disпеpape întpe жȣпа fечоаръ шi терiбiлȣл Елam, fъръ tot-d'odatъ întpepȣпte прin niшte detȣнъpĭ a ле чеpȣлȣĭ шi niшte fȣлцере kape превеstiaȣ̆ ла opi-sontȣ̆ апропiереа ȣнеĭ negpe віжелiĭ.

Sȣfлetȣл fечоареĭ бъtȣ în пептȣ-ĭ kȣ o пе-sпȣsъ iȣцiалъ.

Ȣнȣ̆ пȣорȣ̆, ka шi ачела че întȣнekъ черȣл întp'o temпestъ, se pisipi пе fpȣntea sa шi oki eĭ nȣ въzȣръ dinainte-ле de kît ȣнȣ̆ хаоsȣ̆ înfio-ръторȣ̆ шi ȣнȣ̆ întȣнepikȣ̆ fъръ sfipшitȣ̆.

Dap kȣ kît kpȣdȣл eĭ agpesорȣ̆ skimба ла feцe шi se gъtia d'a faче чеа maĭ de пе ȣpmъ înчеpkape de віоларе, nesokotind лȣпта fечоареĭ шi теpiбiла віжелie kape o înfъцiша a черȣлȣĭ

mînie ші tȣрбȣраре, еа se цinȣ nemішkatъ, ȣtъtȣ în локȣ̆ ші se ȣitъ asȣпра лȣі̆ kȣ o kъȣtъtȣръ disпeратъ.

Ел întinse mîna пе mîneрȣл tабанȣлȣі̆ че-лȣі̆ tъiosȣ̆, kape se afла atîpнatȣ̆ de kȣieрȣ̆.

Еа въzînd atȣнчі̆ moaрtea kȣ okiĭ, kъzȣ ла пічоареле лȣі̆ плîngînd, ші ел îші̆ tрase înапоі̆ mîna de пе mîneрȣл feрȣлȣі̆.

Însъ kрȣzimea ші ne'ndȣплеkарea tiранȣлȣі̆, sпaima ші tремȣрȣл морцiĭ, че se лȣпtаръ a-tȣнчі̆ kȣ atîta віоленцъ în sȣfлetȣл еі̆ челȣ̆ tȣр-бȣрatȣ̆, o fъkȣ a'ші̆ лȣа inima în dinці̆ ші în-пȣmnînd disпeратъ ачелȣ̆ пȣmnaлȣ̆, despre kape am maі̆·ворбіt, kъ жȣна fiikъ fȣsese арматъ, îл репezi kȣ toatъ пȣtереа în пептȣл tiранȣлȣі̆, пе kînd ел ръмъsese o sekȣndъ nemішkatȣ̆, dînd fisio-nomii saле челе maі̆ tеріbiле ші amенінцъtoape imпresiȣnі̆!..

Ȣnȣ̆ цiпъtȣ̆ ші ȣnȣ̆ џemъtȣ̆ ka de o feаръ se aȣziръ de odatъ înъȣntрȣ ачestеі̆ koліbе!... — Лȣmina лamпеі̆, ka прin minȣne, s'a sfîршit!..

Жȣна feчоаръ, fъkîndȣ-se întр'ачestȣ̆ kinȣ̆ kрiminaлъ, пентрȣ апърареа вірtȣцiĭ еі̆, лъsъ пȣmnaлȣл în пептȣл feареі̆ че se бътеа înkъ în sînџеле sъȣ̆ negрȣ; еші afаръ tремȣрînd ші kъzȣ лешinatъ în прагȣл sînџеросȣлȣі̆ лъkашȣ̆, înъȣntрȣл kъpȣia se maі̆ aȣziръ џemetеле ачелȣia kape îші̆ ші dete ȣлtima resȣflаре!..

Fълцеpȣл ші tȣnetȣл fъkȣ de maі̆ mȣлtе орі̆

a detȣna deпърtatȣл sпaцiȣ̆ de лa o maрџine a чeрȣлȣĭ пînъ лa aлta; iaр fълџeрȣл sfîmiind întȣnekosȣл вestmîntȣ̆ aл noпцiĭ лȣmina tot d'-odatъ, întр'aчestȣ̆ лokȣ̆, doȣъ fiinцe kъzȣte, ka doȣъ kadaврe!..



XIII

Moțicu 'ş'a ținut cuvîntul.

Zioa ера maĭ віne de жȣmътate tрекȣтъ.

Ȣnȣ postȣ de ostaшĭ kаре se afлa ашezatȣ în dрȣmȣл челȣ mаре, пе ȣnde se съвîршise faптеле челе maĭ ǵлорioase despre пartea арmii молdovenештĭ, прiveǵea de пе înълцimea ȣneĭ mъǵȣрĭ локȣриле dinпрецiȣрȣ ка пȣ кȣm-va вре о трȣпъ de inemiчĭ съ se apate tot-d'odatъ шi съ adȣкъ вре о desордine în spateле арmii.

Треĭ аркашĭ, ȣнȣ лъпчерȣ шi kîцĭ-ва вînъторĭ se пȣserъ роатъ împрецiȣрȣл fokȣлȣĭ kаре 'л апрinserъ, пentрȣ ка съ ǵъteaskъ рȣstikȣл лорȣ прînsȣ.

Тоцĭ ачestia ромînашĭ neaoшĭ, Врънченĭ воiniчĭ, Бistрiценĭ шi Орхeienĭ, шedeaȣ, кȣm am zis, împрецiȣрȣл fokȣлȣĭ, fie kаре dintр'înшi înfъцiшînd ȣnȣ karakterȣ deosевitȣ ш'ачееа-шi veselie че se deskрiea пе kînȣрiле лорȣ.

— Sъ ne fie de вine, fраџiлор!.. zise ȣ-nȣл dintpe dînшi, kape dȣчea ла gȣpъ ȣnȣ̆ fe-deлешȣ̆ плin kȣ вinȣ̆.

— Sъ dea Dȣmnezeȣ̆, въdiџъ, pesпȣnsepъ kîџї-ва dintpe eї, че se întречеaȣ̆ a însȣfлeџi osпъџȣл, îmвȣkînd пîinea шi din але mepinde kȣ niшte вȣчї mapї, de ap deskide inima ш'ълȣї kape n'ap авеа de лokȣ̆ foame.

Eї semъnaȣ̆ ka niшte лȣkpъtopї de пъ-mîntȣ̆, чеї че înжȣgъ воiї kînd se kpaпъ de zioъ шi apъ пînъ ла nimezї, апої, kînd este apшiџa mape, se tpagȣ̆ ла ȣmвpa kapȣлȣї, шi adȣnîndȣ-se ла ȣnȣ̆ лokȣ̆ въtpînї шi жȣnї, aштерnȣ̆ ȣnȣ̆ os-пъџȣ̆, ла kape ap pîвni шi însȣшї stъпînitopiї пъmîntȣлȣї.

Kȣ ачеаsta se desпъgȣвeskȣ̆ џъpaniї пen-tpȣ tpaвaлiȣл шi gpeȣtъџiле че ле поptȣ̆!..

Însъ, ачеstia epaȣ̆ niшte ostaшї, пpekȣm e-paȣ̆ чеї din timpiї maї de demȣлt, oamenї kpeskȣџї kȣ плȣgȣл шi kȣ apma, deпpinшї kȣ невоea шi kȣ въpвъџiea, kȣ o inimъ mape ла pesвoiȣ̆ шi veseлї kît se поate în osпeџe.

— Nopokȣ̆ шi sъ aȣzimȣ̆ de вine!.. adъogъ алtȣл d'алъtȣpї, челȣ̆ че, ka шi челȣ̆ dintiї, pe-dika în sȣsȣ̆ fedeлешȣл шi pъmînea kȣ okiї џin-tiџї kъtpe чеpȣ̆.

— Шi eȣ̆ zik tot asemenї!.. adъogъ лъп-чеpȣл, челȣ̆ че лoвi kȣ вîpfȣл лапчеї de лîngъ

dînsвл пе вnŏ sakŏ въргatŏ de лînъ, în kape se ведеа че-ва kam de о формъ potвndъ ші kв kîte-ва пете de sînџе пе dinafapъ.

— A ва! верішkane! întpeвъ алтвл челŏ din kъпъtîiŏ, пв пе sпвseші istopiea пе деплin a Хап-Тъtapвлвї, пе kape 'л пpinsepъ-џї віŏ!..

— Ѕite-ї kапвл kолеа în sakŏ!... adъogъ пепъsъtорвл ші flegmatikвл лъпчерŏ Орхеianŏ.

— Ал kвї?.. întpeвъ впвл mаї kвpiosŏ dintpe eї.

— Пentpв о вавъ sвpdъ пв toakъ попа de doвъ орї, pesпвnse iapъші лъпчервл kape pedikъ вatoiaшвл în sвsŏ.

— Bezї kъ ваdеа пв fв ачі ka sъ askвлte ші ел, kînd sпвseші adineaopї.

— Хеї!. kъпitапвл nostpв штie istopiea mаї віne; і о ва sпвne ел.

— К'аша е! че se fъkв kъпitапвл Моџia, mъї верішkane?..

— Іатъ-л пре mвkea deaлвлвї!.. че mаї ходŏ de kodpв ka ші ачеsta!..

— Bezї kъ ел akв 'ш 'a gъsit товаръшвл, пе kape atît timпŏ ші 'л a fost kъвtat.

— Чіne, вере? întpeвъ алтвл; о fi Хаtmaпвл?..

— Еї, mъpe! чела este Бвkвр; п'аџї авzit вої de Бвkвр, пе kape Водъ вреа съ'л џinepeaşkъ?..

— Къ віne zічї; aдї aвzit къ domniдa Іліana se aflъ akвm ла Тîрgовіште!.. Bodъ din Mвntenia a пріimit-о ла kвртеа лвї ka пе fiie-sa...

— Біne, вadeo, nв zічеaї tв къ о fвраse Тъtapiї шi Bodъ пentpв asta врea съ'ї вatъ пî-nъ 'n дара tъtърaskъ!..

— O fi fost kînd o fi fost!.. dap akв!.. eї тъpe!.. чееa este въpвatв швiepe!..

— Алео!.. че sпвї tв?..

— Еa a îngpozit kiap пе Тъtapї, въiete! Sпвпв oameni kape a възвt kв okiї kвm a вчis kв mina eї ла пъgînї!..

— Еa, тъpe?.. че sпвї tв fpate!..

— Zъв аша!.. Вite, пе kpвчеa asta de вoi-nikв, daka nв'дї sпвї aдевървл!!.

— Еa, тъpe fpate?..

— Еa, везї віne, fata лвї Богdan Bodъ!..

— Браво, тъpe!.. браво!...

— Хеї! хеї, верішkane! dap kвm sokotiдї воï!..

— Шi kъпitanвл nostpв înfpînse atвnчї пе Хаn-Тъtapв, adъoдъ лъпчервл, kape atвnчї, kвm se zіче пе pomîneшte, epa пе жвmъtate kълitв, tot вitîndвse kв okiї în sвsв шi kв fedeлешвл ла gвpъ; съ tpъiaskъ kъпitanвл Moдia!..

— Съ tpъiaskъ Bodъ!..

— Sъ tpъiaskъ цара!.. ziserъ în ȣnanimitate toцĭ.

— Nȣmaĭ, вadeo, adъogъ ȣnȣл dintpe ostaшĭ, nȣ ȣmвлa kȣ шoaлda; ia spȣne-ne шi noъ kȣm a fost лoвipea voastpъ kȣ Хan-Тъtapȣ̆, în че dpent de лokȣ̆ 'л aцĭ întîлnit, ȣnde mepцea шi че vpea sъ fakъ?..

— Iaka, ne am întîлnit kȣ eл koлea!.. Шtiцĭ ȣnde e kanȣл deaлȣлȣĭ kape se keamъ Лokȣл Fetiĭ?..

— Пesemne voia sъ ia dpȣmȣл spre Tekȣчĭ?..

— Aшa se вede, respȣnse чestъ-л-aлtȣ̆.

— Aвea mȣлцĭ oamenĭ kȣ dînsȣл?..

— Kȣ tpeĭ kanete epaȣ̆ eĭ maĭ mȣлцĭ dekît aĭ nostpi.

— Xeĭ, anoĭ?.. întpeвъ ȣnȣл dintpe kȣpioшiĭ ostenĭ...

— Iaka, лȣkpȣ ne лesne шi fъpъ вopвъ лȣngъ: îndatъ че ne am întîлnit kȣ dînшi, лe amȣ̆ чepȣtȣ̆ apmeлe, opĭ de ȣnde nȣ, iĭ tpeчemȣ̆ ne toцĭ sȣв saвie!.. Тъtapȣ чeлȣ̆ mape s'a împpotivit; nȣ vpȣ nічĭ de kȣm sъ nȣie жosȣ̆ apmeлe!.. Ne am вътȣt kȣ eĭ nenтȣ̆ лa nenтȣ̆; natpȣ dintpe dînшi 'шaȣ̆ înkinat apmeлe, чeĭ-л-aлцĭ fъpъ ȣчiшĭ ka niшte kîinĭ; iap kъnitanȣл Moцikȣ шi maĭ aлes Бȣkȣp, kape venia kȣ eĭ, sвȣpъ kanȣл лȣĭ Хan-Тъtapȣ̆!..

— Aл лȣĭ Хan-Тъtapȣ̆?..

— Ȣite-л, este ачi, respȣnse лъпчерȣл.

— Че, тъ, ата de îndatъ!.. întребъ ȣnȣ kȣpiosȣ.

— Nічї kît te aї steрџе ла gȣpъ, s'a isпръвit toatъ komediea!..

— Шi kапȣл лȣї е ачi? ia sъ 'л bedemȣ, тъpe fpate, zise Връпчеапȣл.

— Лаsъ'л înkoло! adъogъ алtȣл, kъ пȣтаї поџї mînka anoї tpeї ziле!..

— Ap fi віпе sъ 'л арȣпkътȣ în вале, kоло.

— Аеа е ворвъ, respȣnse лъпчерȣл kаре se певоia înkъ kȣ вȣtoiaшȣ че 'л dȣчеа ла gȣpъ; kъпitanȣл nostpȣ аре sъ se dȣkъ kȣ ел ла Bodъ!..

Кȣпоаштеџї dap чiпе este ачеstȣ kъпitanȣ despre kаре tot ворвеште astȣ Орхеіапȣ шi kъpȣia ïї fъчеа терeȣ лаȣde, пепtpȣ kъ пе ачеsta îл isвia toџї шi вравȣріле sале, în kȣpsȣл резвоiȣлȣї, îл pedikapъ ла ачеstȣ gpadȣ?.. este Моџikȣ, челȣ че промise лȣї Bogdan Bodъ kȣm kъ ел se însъpчiпеазъ а adȣче kапȣл kъпеtenii Тъtapiлор, ш'ачеasta s'a шi întîmплat!..

Din челе че възȣpъџї ла kапitȣл tpekȣtȣ, se поаte înџелеџе kît kȣpaџiȣ шi че devotamentȣ înfъџішъ ел пе teatpȣ резвелȣлȣї, kȣ kîtъ apdoape шi kȣ че fokȣ алергъ претȣtindeпї ka

съ dea de урша лuї Букур, пentру kape ел фъчеа toate ачestea.

Tpimise îndatъ iskoade претutindenї, ашезъ піketupї din stagie în stagie ka съ прівеgeze пе tpekъtopї, умбла ел însuшї întpeвînd пе togї oamenii шi пе opї чіне întîлnia, peskoлi însfîpшit пъmîntuл, nepъmîind o палmъ de лokу пе unde съ nu kaute шi съ nu черчetеze, пînъ че, în чеде din урmъ, întîлni kouвoiuл луї Пuki, kape epa kълъuzit de însuшї Букур, iuвituл съу фpate шi kamapadу.

Пuki авu soapta kape a tpeвuit съ'шї o aштепте!..

Kanuл съу, în чеде din урmъ, se aфлъ пus înтр'unу sakу, пе kape лъnчеpuл nostpu Opxeianу îл tot воldea ku koada лanчеї saле.

Oamenii чеї dinпpeцiupу se înfiopaу de dînsuл ka de учigъ-л kpuчеа шi вopвeaу чеде de maї susу...

Însъ Mo ikу se aфла petpas maї întp'o парte în susу пе mukea deaлuлuї ka съ'шї îndestuлeze inima, îmвpъцішînd пе Букур ku kълdupa чеа maї віe, akonepindu-л de съpuтъpї шi întpeвînduл tot-d' odatъ despre Iлiana sa.

— Ох! nu шtiу nimikу despre dînsa че s'o fi фъkut!.. pesпunse Букур ku o adînkъ dupepe шi ku okiї inundaцї de лakpime.

— Еу шtiу, фpateле meу!.. azї пînъ 'n ziоъ

am aflat kȣm kъ fiika Мърii Sале лȣї Бogdan Vodъ a ȣчis пe Тъtарȣл челȣ̆ че воia a tрече kȣ̆ dînsa Dȣпърea dinkоло sпре a ȏ перde. Dȣmnezeȣ̆ însȣ-шї 'л a пedeпsit пentрȣ ачеasta; ел fȣ în ажȣtорȣл eї пentрȣ ka sъ se mîntȣiaskъ singȣръ de челȣ̆ пъgînȣ̆. Апої, fiind kъ ера maї апроапе, еа a merc ла Tîрgoвiште, dinпреȣпъ kȣ maї mȣлцї oamenї шi femeї шi akȣm se gъseште aколо.

— Adeвърат e?.. întребъ kȣ перъвdаре Бȣkȣр, a kърȣia faцъ se лȣmіnъ d'o estремъ бȣkȣрie, шi dȣпъ че репеtъ de doȣъ treї орї ачеastъ întребаре, ла kаре Моцikȣ îї respȣnse kȣ toatъ înkредінцареа, îmпреȣпъ mîiniле, înцenȣke реdikîndȣ-шї okiї kъtре черȣ̆ ka sъ dea мȣлцȣmіре despre toate ачestea; шi 'n ȣрмъ, skȣлîndȣ-se în sȣsȣ̆, îmбръцішъ пe Моцikȣ шi 'л strînse kȣ fервinцiалъ ла inima sa...

Ах! dȣлче momentȣ̆ de kаре este atinsъ inima ȣпȣї mȣritорȣ̆ kînd skaпъ din вре o пепорочіре!.. Dȣлче momentȣ̆ ал ревеdерії a doї kamaразї iȣвiцї, kаре, ла чеа dintîї a лорȣ̆ îmбръцішаре, пар'kъ îmбръцішазъ черȣл, ȣрînd ȣпȣл алtȣї zile de sъпъtate шi de ferічіре, sпȣindȣ-шї kȣ лakрimiле în okї ачееа ч'aȣ̆ sȣferitȣ̆!.. Sпȣне inimъ че ваці kȣ atîta пȣtере în пentȣл ȣпȣї amantȣ̆ dinaintea ачеліia пe kаре o iȣвеште, saȣ̆ în пentȣл mаріnарȣлȣї kаре, dȣпъ

ꙋnꙋ anꙋ de navigаре пе Мареле Очеанꙋ, se 'n-
toарче іаръшї пе пъmîntꙋл пе каре 'л gъꙋеште
înkъ înfpꙋmꙋseцatꙋ de вердеаца шi flopiле лꙋї
Маiꙋ, ka шi 'n zioa kînd ел 'л a fost пъръꙋit!..
Sпꙋне каре afekцiꙋне поате fi kompapaвiлъ kꙋ
ачееа а doї iꙋвiцї kamapazї?.. Че simцimînte
алтеле потꙋ fi kompapaвiле kꙋ а ле лорꙋ?.. Ка
че simцimînte de aмopꙋ потꙋ fi maї пре sꙋsꙋ dekît а
ле ачеstopa?.. Каре пasiꙋне шi че simпatiї, каре
tinepeцe шi че лakpime потꙋ fi maї dꙋлчї dekît аче-
леа че ле варсъ еї?.. Ох! еї ръmaseръ ꙋnꙋ momentꙋ
estasiaцї de вꙋkꙋpie шi de dꙋpepe! fꙋpъ estasiaцї
de вꙋнеле нꙋвеле че шi ле пꙋtꙋpъ da ꙋнꙋл
алтꙋia шi desпре ворвеле че шi ле пꙋtꙋpъ zічe;
însъ n'aвeaꙋ îndestꙋлъ inimъ шi пꙋtepe ka sъ ле
apate toate: întp'ачелашї minꙋtꙋ, а шi ле posti
de odatъ toate: toate kîte ле simцipъ шi kîte
ле sꙋfepiseръ!.. Аша dap, тревꙋеа sъ se репа-
ꙋse ꙋnꙋ minꙋtꙋ; шi, dꙋпъ ачееа, tpekînd din
estasꙋл вꙋkꙋpiї întp'o лiniште ka шi sîntъ, mep-
seръ maї ла о парте ka sъ поатъ ворвi шi а
se aꙋzi нꙋmaї еї înшi-шї. Еї ворвipъ atît de mꙋлt
înkît нꙋ se пꙋteaꙋ îndestꙋла шi нꙋ se maї пꙋ-
teaꙋ desпърцi ꙋнꙋл din врацеле алтꙋia!..

Dap kꙋ toate însъ, niште motiвe îndestꙋл
de gpaвe a tpeвꙋit sъ 'ї fakъ ka іаръшї sъ se
desпарцъ ꙋнꙋл de алтꙋл...

Къчї, kꙋm s'ap fi пꙋtꙋt ka Бꙋkꙋр sъ нꙋ

плече kît maï îndatъ ka sъ meapgъ sъ gъsiaskъ пе iвbita sa Iлiana, пeņtpв kape fъkвse atîtea sakpifiчiï?..

Kвm s'ap fi пвtвt, tokmaï atвnчï, kînd ел epa лiвepв шi eшit din toate nевoiлe, sъ nв se gîndiaskъ ла dînsa шi sъ nв meapgъ kît maï kвpînd ла Tîpgoвiшte, вnde s'авzise kъ ea se afлa, în вpma eвenimenteлop че i s'a fost întîmплat?..

Moцikв însъ nв пвtea, шi kiap daka ap fi вoit, sъ 'л însoцiaskъ, fiind kъ eл se afлa atвnчï înpoлatв în ostipea Moлdoвiï, шi maï kв seamъ kъ fъgъdвise лвï Bogdan Bodъ kъ eл вa fi чeлв dintîï kape вa adвче kaпвл kъпetenii Tъtapiлop!..

Aшa dap Бвkвp tpeввi sъ se despapцъ de dînsвл шi sъ плече ka sъ gъsiaskъ пе iввita sa, iap Moцikв se вa dвче în kîmпвл pesвoiвлвï, sъ se apate dinaintea лвï Bogdan Bodъ, пpesintîndв-i tot-d'odatъ tepiвiлвл dapв kît шi a 'ï adвче ввпе пввeлe despre afлapea iвbiteï saлe fiiче.

Бвkвp stpînse dвпе ачeea пе Moцikв de mînъ, îл aпpoпie de inima sa ш'aпoï îшï ziseръ sъпъtate ввпъ вnвл aлtвia.

Бвkвp înkълikъ пе чeлв maï ввпв kaлв че i 'л dete iвbitвл sъв Moцikв, kape fв лвat din apmiea tъtъpaskъ, шi dîndв-i пintenï, ka вnв вiteazв че epa, лвъ dpвmвл kъtpe Цapa Pomîneaskъ, iap Moцikв se вita dвпъ eл kв okiï лъkpъmaцï de dвpepe kвm se deпъpta de dînsвл!...

Fama apmii молdoвeneштĭ, întp'aчestŭ, timпŭ терцеа tot kpeskînd ші Тътapiĭ fъpъ kȣ desъвîpшipe бътȣцĭ!..

Bogdan Bodъ se пpoклamъ kȣ totȣл învingъtopŭ asȣпpa вapвapiлop чe 'ĭ inȣndasepъ цapa!.. Тътapiĭ пepdȣsepъ în aчeastъ kpînчeнъ бътъліе ȣnŭ нȣmъpŭ foapte însemnatŭ de oamenĭ ші kaĭ, afapъ de вagaџeлe ші пpъziлe чe eĭ нȣ пȣtȣpъ îndatъ a лe tpeчe пeste Пpȣt... Eĭ fȣцeaŭ de toate пъpцiлe fiind бътȣцĭ... Akȣm пȣtepea ȣnȣĭ aша mape нȣmъpŭ de oamenĭ чe 'л aвȣsepъ epa sfъpîmatъ, îmпpъштieatъ ші fъpъ niчĭ o opdine, пentpȣ kъ însȣшĭ kъпeteniea лopŭ îĭ пъpъsise...

Bogdan dap, în miжлokȣл gлopii ші aл tpiȣmfȣлȣĭ sъŭ, ppiimi пe жȣneлe kъпitanŭ, пe kape îл 'нълцase лa aчestŭ gpadŭ, kȣm am zis, пentpȣ kȣpaџiȣл ші бpaвȣpiлe saлe.

Moцikȣ se înfъцiшъ dinaintea Мъpii Saлe ka ші întîĭ, kȣ deoseбipe нȣmaĭ kъ atȣнчĭ epa tpistŭ ші nenopoчitŭ kînd akȣm este вeseлŭ, kȣ o inimъ вoioasъ ші плinъ de sпepanцъ, kȣ inima бътîndъ de бȣkȣpie kъ 'ĭ вa sпȣne dȣлчea ші плъkȣta нȣвeлъ kȣm kъ fiika sa este mîntȣitъ ші o вa вedea, iap dintp' aлtъ пapte, mîndpȣ ші îngîmfatŭ kъ 'ш 'a цinȣt kȣвîntȣл чe 'л didese: a adȣs dinaintea sa kaпȣл пpomis aл aчeлȣia kape 'ĭ fъkȣse atît pъŭ цъpii!..

Bodъ, въzînd aчestea, îшĭ întoapse okiĭ kȣ

ороаре de ла ачестȣ spektakлȣ înfiоръторȣ!.. dap kȣ toate însъ, орї ч'ар fi kȣџetat în adînkȣлini-meї ѕале, ел пȣ пȣtȣ ѕъ ȣраskъ пе Моџikȣ, че ѕе пȣртъ în toate ачеstea kȣ atît kȣраџiȣ шi kарс, пînъ în челе din ȣртъ, п'а fъkȣt de kît îшї џinȣ kȣ-вînтȣл!..

Лъпчерȣл Орхеianȣ, kаре ера ȣпȣл din чеї maї de fрȣnte ѕеȣторї шi челȣ mai kȣраџiоѕȣ ostaшȣ din komanda лȣї Моџikȣ, ka ачела че se afлase de faџъ kînd a kъzȣt konвоiȣл лȣї Пȣki în mîiniле piketaшiлор Молдовенї, шi ka ачела че însoџise пе kъпitaпȣл ѕъȣ пînъ dina-intea лȣї Богdan Bodъ, spȣѕe tȣtȣлор челор че 'л întреба kȣm s'a fost întîmплат ловіреа kȣ Тъtaрiї шi kȣm kъпетеniea лорȣ, Вiziрȣл Пȣki, п'а воit пічї întр'ȣпȣ kiпȣ ѕъ лаse жоѕȣ арша din mînъ, пînъ че kъzȣ вътîndȣ-se!..



XIV.

Nu se cuveni Bukur să vază pe juna Iliana de kît în ajunul nunţii sale.

Este timпȣ ka sъ zічemȣ че-ва ші desпре џепеалоџiea skȣtiepȣлȣĭ лȣĭ Бȣkȣр, kаре, пре-kȣm îл възȣрътȣ пîпъ ачі, съвîрші atîtea fапte miраkȣлоасе ші tot-d'odatъ krȣde, în ачeastъ kam-панie а Молдовенілор kȣ Тътаріі...

Веџĭ лȣа însъ în konsideраре timпі ачеia, stареа edȣkaцiі în kаре крештеа omeniрea п'а-tȣnчĭ, ideiле sekoлȣлȣĭ, saȣ алт-feл a ziче, ideiле ачелор timпĭ de варварie ші de iпоранџъ în kаре zъчеа лȣmea ші kаре пȣ înspiра fie kъ-рȣĭ indiвidȣ de kît o пeîmпъkatъ ȣръ ш'о kon-tinȣъ ресвȣпаре а ȣпора în kontра алтора, fiind kъ atȣnчĭ se петречеаȣ пе toate zілеле ресвеле de џintъ, se fъчеаȣ лȣпte пentрȣ орĭ че ші 'n

капѕл fie кърѕia пѕ domnia de kît singѕра idee: ѕѕбжѕgарea ші konkista!..

Atѕпчї Еѕропа ѕѕfері о маре sgѕdѕіре din партеа пополілор de ла Nордѕ ші Оріentѕ. De atîtea inвasiї че ле fъkѕръ eї, înkît semnеле ѕртелор лорѕ se маї кѕnoskѕ ші піпъ astъ-ѕї, ѕпаіма ръмаse de провербѕ пріп gѕріле оаменілор.

Пеntрѕ kъ în ачеї timпї, tot meрітѕл омѕлѕї ера d'а se лѕпta ш'а върѕa kît se пѕtea маї мѕлt sînџe de inemikѕ, петрекîndѕ-se челе маї крѕde ші варваре fапte, ачеstѕ ѕѕбіektѕ ал skріері мелe аре de skопѕ а репрезinta întokмаї таблоѕл ачелор sekолї ші d'ачееа deskрiseрътѕ лѕкрѕріле dѕпъ kѕм ле gъsimѕ п'în kроnikарї.

Кѕлtѕра ші indѕstріеа fiind преа пѕџin deszoltate п'atѕпчї, din kaѕsa варварілор че пѕпеаѕ soчіеtatea ѕмапъ în nekontenite stрътѕтърї ші skimбърї, ші маї kѕ seамъ џъріле поастре simџind atît de тарe вічіѕл ші fѕріеа лорѕ, оаменіі петречеаѕ маї мѕлt о віаџъ nomadъ; плѕgъріеа абіа пе ічї пе колеа înѕѕfлеџind комерчіѕл ші ekonomiеа, іар чеї маї мѕлџї тръіаѕ kѕ пъѕторітѕл вітелор... Аша dар, Ромînii în тоџї timпії ѕѕ fost плѕgарї, пъѕторї ші ла timпї de невоіе оstашї, чеї че апърарь kѕ браџѕ-ле ші kѕ sînџеле лорѕ ветріле ші мормinтеле стръмошештї...

Ostaшiĭ шi kъпitaniĭ kapi se resвoipъ sпpe a aпъpa џapa în kontpa пепорочіріլор ерaŭ вo-iepiĭ шi sъtenii, чeĭ чe de o потpiвъ kŏ toџĭ лŏaŭ napte în aчeste лŏпte.

Toate aчeste familiĭ вoiepeшtĭ npekŏm шi Domniĭ îшĭ tpaseръ npima лорŏ opiџinъ, dŏпъ kŏm ziseiŭ, din плŏgapĭ, пъstopĭ шчл. kapi se deoseвipъ npin mepiteлe шi kaпачitatea лорŏ; se лŏптаръ шi вързаръ sînџe пentpŏ patpiea лорŏ; eĭ stinŏларъ kŏ паџiŏnĭ stpeine; înkeeapъ tpatate шi staвiлipъ în џаръ вekiлe datine шi institŏџiĭ.

Aшa dap eĭ sîntŭ Pomъnĭ шi nŏ алt-чe ва!.. Шi, dŏпъ вekiлe datine, tot Pomъnŏл ape dpeптŏ-л d'a se faчe ш'a fi вoiepŏ, kŏm am ziчe, ape dpeптŏл d'a fi ostaшŏ, a sepвi џapa ш'a съвîpшi вpaвŏpĭ, dŏпъ inteлiџinџa шi kaпачitatea sa; iap patpiea este datoape d'a 'л respлъti npin dapea ŏnŏĭ gpadŏ, ŏnŏĭ oape kape titлŏ... D'aчi a пpoвenit maĭ întîĭ вoiepiea în џаръ; dintp'aчeasta nъskŏ titлŏpiлe, npekŏm: Бanŏ, Sпъtapŏ, Kъпitanŏ шi tot feлŏл de вoiepiĭ, saŭ алte titлŏpĭ de dpegъtopiĭ але statŏлŏĭ. Iatъ npiвiлeџiŏл вoiepŏлŏĭ în џapa noastpъ, iatъ pangŏл!.. Akŏm toџĭ aчestia, kŏm am zis, sîntŭ Pomъnĭ шi s'ap kъdea ka џapa sъ se noatъ mîndpi kŏ eĭ, sъ 'ĭ nŏmeaskъ în tot-d'aŏna fлoapea шi mîndpiea sa, aпъpъtopiĭ eĭ ш'aĭ dpeптŏpiлop saлe!...

Beџĭ oвsepвa însъ, dŏпъ titлŏл чe dideiŭ

skpiepi aчestia: Fъndapea nъoeĭ kapitaлe, adekъ, a Бъkъpeштiълъĭ, чe ape o вekime maĭ вine de пatpъ sekoлĭ шi жъmъtate, eъ înцeлeseiъ npin toate aчeste пepsonaцe, npimiлe famiлiĭ чe domnipъ, чeĭ чe fъpъ ministpi, цeнepaлĭ, ofiцepĭ: npimi вoiepĭ aĭ цъpiĭ!..

Nъmaĭ este вopвъ despre чeea чe adъse maĭ tîpziъ timпiĭ шi aвъsъл; nъmaĭ faчemъ вopвъ kъ aчeste titълe kъzъpъ din faлa шi impoptanцa лopъ, se пapaлisapъ пpekъm fъ пapaлisatъ Romъnъл, npin infлъinцa шi kopъпцiea stpeinъ, kъчĭ ажъnsese o zi, kînd Romъnълъĭ ĭi epa pъшine d'a вopвi pomъneшte ш'a se nъmi Romъnъ!.. вoiesk nъmaĭ a pekema aчeĭ timпĭ, kînd Romъnъл nъpta apmъ шi epa tpiъmfъtopъ; epa mîndpъ de nъmeлe чe 'л nъpta, de sплendida sa opiцinъ.

Sъ лъsъmъ шi sъ iepтъmъ aчeлop.... saъ aчeлop indiвide, kopeлiцionapĭ kъ noĭ, чeĭ чe, npin însînъipea-лe, npin amъцipĭ шi npin intpiцe, întpodъsepъ atîtea sxisme soчiaлe, шi kape, de atîцĭ sekoлĭ шi kiap astъzĭ, вop a kaлomniea naцiъnea, înegpind-o шi napodiind-o kît notъ, шi kape, fъpъ niчĭ o sfiaлъ, fъpъ a fi nedenъiцĭ, pîdъ de лъkpъpiлe naцiъneĭ шi se fakъ dipektъ saъ indipektъ instpъmente a лe tpъdъpiĭ!..

Sъ'i tpeчemъ kъ вedepea шi sъ despreцъimъ ne tpъdъtopĭ, kînd este вopвa d'a чepчeta ш'a kъъta în sînъл naцiъneĭ noвiлa шi adeвъpata

орiџinъ a боiерȣлȣi шi a џъранȣлȣi; пе adевъ-рaџiĭ бърбaџi Ромiнi, пе adевърaџiĭ пa-трioџi!..

Шi пeнтрȣ къ ачi intenџiȣneа нȣ не е de kît a deskpi оаре kаре amъnȣnte din viaџа ȣнȣi osteanȣ din timпȣлȣi Dan Водъ, saȣ a лȣi Мiрчеа Водъ, по-чiȣ zіче къ Моџikȣ, ероȣл nostpȣ de колеа, ера ȣnȣ fiȣ de боiерȣ, пентрȣ къ тътiне-съȣ sepвise џърiі sȣб Dan, sȣб Лaiотъ, sȣб Алеksandpȣ Водъ, iар бȣ-нȣ-съȣ kȣnoskȣse пе Мiхаi Басараб шi sepвise însȣ-шi пе Negpȣ Водъ шi а fost лȣат парте în pesбоiȣл че aчestȣ Dȣче 'л авȣ în kontpa Тъта-рiлор!..

Моџikȣ, перzînd, прin ȣрмаре, пе тътiне-съȣ în pesбелȣл de лîngъ Seвеpin, ръмасе орфаnȣ шi fȣ kpeskȣt ла колiба ȣnȣi пъstopȣ, челȣ че 'i ера ka ȣnȣ tatъ шi soџiea ачелȣia ka о мȣмъ a sa. Aчestȣ пъstopȣ însъ, dȣпъ тречере de kîџi-ва anї, лъsînd пе soџiea sa въdȣвъ, dinпреȣнъ kȣ о fiiкъ kаре ера kȣ патрȣ anї maї жȣнъ dekît Моџikȣ, бiата femee тръiа în марџinea Тîpgо-вiшti, kȣm da Dȣmnezeȣ, kȣ лȣкpȣ mîinилор.

Моџikȣ шi kȣ Марiа, къчi аша se нȣмiа fiiкa пъstopȣлȣi, kpeskȣръ împреȣнъ, ла о мȣмъ шi sȣбt ȣnȣ ачелашi акоперemînтȣ, ka doї fраџi.

Еi împърџiръ împреȣнъ жокȣрiле копiлърiї шi împреȣнъ пъzipъ вiтеле.

Обiчеiȣл, че прinde ръdъчinъ шi kаре maї

tîрziȣ̆ аре о аша маре пȣtере asȣпра fiinџeĭ noa-stре, fъчеа ka ачеstĭ жȣпĭ sъ fie tot-d'aȣna îm-преȣпъ, а пȣ se desпърџi ȣпȣл de лîngъ алtȣл, tot-d'aȣna веселĭ шi fеpiчiџĭ, tot-d'aȣna gлȣmindȣ̆ шi рîzîndȣ̆; пiчĭ odatъ eĭ пȣ se sfieaȣ̆ ȣпȣл лîn-gъ алtȣл, орĭ kȣm ар fi fost шi kȣm s'ар fi gъsit, орĭ че ар fi въzȣt шi орĭ че ар fi aȣzit, пе eĭ nimik пȣ 'ĭ ар fi fъkȣt sъ se teamъ saȣ̆ sъ se рошiaskъ, пепtрȣ kъ, о! Dȣmnezeȣле! ачеasta este прima etate a омȣлȣĭ în sînȣл simплiчitъ-џiĭ, шi прimi nostрi пъpinџĭ, asemenea ka ачеstĭ прȣпчĭ, пȣ'шĭ въzȣръ goлiчiȣnea шi ераȣ̆ fерi-чiџĭ пînъ пȣ пъkъtȣiръ!..

Ast-felȣ̆ ачеstĭ doĭ прȣпчĭ, fiĭ de повiлĭ ро-мînĭ, kpeskȣръ шi se desволtаръ îmпреȣпъ шi, konsiderînd simплiчitatea, iпочепџа лорȣ̆, simплi-чitatea de atȣпчĭ în морsȣрĭ шi în трaiȣ̆, лорȣ̆ пiчĭ kъ ле treчеа прin minte kъ eĭ пȣ sîntȣ̆ fраџĭ, saȣ̆ пînъ ȣnde tревȣеа sъ se мърџiпeaskъ iȣвiреа лорȣ̆!..

Марia ера fрȣmoasъ ka о роsъ че se de-sволteazъ dintр'ȣпȣ̆ вobочелȣ̆ mikȣ̆!.. Ea înkъ kопiлъ fiind, însпiръ ачеstȣ̆ овiчеiȣ̆ шi аморȣ̆ лȣĭ Моџikȣ, челȣ̆ че tot mереȣ̆ iȣвia a o ве-dea, a se жȣka, а ȣмвла amîndoĭ п'in пъdȣре dȣпъ алȣпе шi а kȣлеџе mînъtърчĭ kаре ле а-dȣчеа ла mama лорȣ̆, а kȣлеџе верdeџȣрiле în пъреsешĭ, а adȣпа gъteже kȣ враџȣл пепtрȣ kasъ;

eĭ алергаŭ зпзл дзпъ алтзл п'ĭн вътътзръ шĭ пе поĭапъ ка съ се прindъ; шedeaŭ seapa în пре-џĭзрзл fokзлзĭ шĭ askзлtaŭ кз лзаре aminte ла istoriĭ че ле spзneaŭ бътрînĭĭ; îшĭ фъчеаŭ amîndoĭ рзгъчiзnea de seapъ шĭ dimineaџa; мерџеаŭ amîndoĭ ла мошŭ попа ка съ spзie пъкателе în postзл Sînteĭ Марiĭ, ла Кречiзпŭ, ла Паштĭ шĭ ла Sînt Петрз; ла ажзпŭ зтблаŭ amîndoĭ дзпъ колinde; în поаптеа Sîntзлзĭ Васiле шĭ ла Бобоteaзъ веџеаŭ amîndoĭ поаптеа ка съ ваzъ kînd s'o deskide черзл!.. kîntaŭ колinделе amîndoĭ шĭ împлiniaŭ kîte datine toate; ла Паштĭ кз оъъ рошiĭ: чеа маĭ маре бзкзрiе ле ера ка съ се îмбраче кз о îмбръкъminte пзоъ шĭ съ чокneaskъ кз оъъле!.. ла Рзsалiĭ шĭ пе ла алте serбъторĭ îшĭ фъчеаŭ џiрланте de флорĭ че ле пзнеа пе kапŭ, дзпъ зпŭ векiŭ обiчеiŭ; вара ераŭ небзпĭ de плъчере шĭ de бзкзрiе kînd мерџеаŭ ла sечерiшзл џрîзлзĭ; тоамна ла кзлесзл вiiлор шĭ ла strînsoapea порзмбзлзĭ; шĭ маĭ кз seamъ se prindeaŭ tot-д'азпа алътзрĭ în хоръ!.. Ах! претзtindenĭ eĭ, ел шĭ еа!.. претзtindenĭ nedespърџiџĭ; tot-д'азпа inoчenџĭ шĭ fерiчiџĭ; tot-д'азпа веселĭ шĭ iкзiџĭ; tot-д'азпа eĭ se афлаŭ ка în черŭ пре пъмîntŭ!..

Ast-фел петрекзръ eĭ în копiлърiеа лорŭ; шĭ ачеstŭ аморŭ, astъ simпatie шерџеа kreskînd пîпъ че întр'о zi eĭ fзръ певоiџĭ д'а se despърџi.

Kîtъ dȣpepe însъ nȣ simцi Mapia, kînd въzȣ kъ se dȣче ачела пе kape îл sokotia dpeпt ȣnȣ̆ fpate шi kape epa dȣлчеле eĭ iȣвitȣ̆!..

Ax! daka в'adȣчецĭ aminte întîiле легъtȣpĭ a ле inimi, întîiле плъчерĭ шi жokȣpĭ a ле koпiлъpii noastpe, пînъ ла челȣ̆ maĭ mikȣ̆ oвiektȣ̆, челȣ̆ maĭ neînsemnatȣ̆ лȣkpȣ: лokȣл naштepiĭ, koлiвa пpintеasъ, o tȣfшoapъ kpeskȣtъ пе вътътȣpa kasiĭ, ȣnȣ̆ ѡъpъчine în miжлokȣл kîmпȣлȣĭ, o fлoape, ȣnȣ̆ fipȣ̆ de iapвъ вepde kpeskȣt лîngъ пpisпa kaseĭ, aцĭ da dpeпtate вieteĭ Mapii пpekȣm шi лȣĭ Moцikȣ, челȣ̆ че tpeвȣi a se despъpцi de dînsa, пentpȣ a intpa ла oaste, dȣпъ esemплȣл пъpinцiлop ш'aл stpъвȣniлop sъĭ!.. Вецĭ ziче atȣnчĭ, kîtȣ̆ de пȣцinȣ̆ este fepiчitъ omenipea kъчĭ s'a depъptat пpea mȣлtȣ̆ de ла stapea sa чea пpimitiвъ, de ачеле вiptȣцĭ шi mopaлitatea вieцii пatpiapkaле, de kape nȣ se maĭ okȣпъ nimenĭ, în timпii чеĭ de astъ-zi aĭ modeĭ!..

Ax! daka deвiлa mea пanъ ap пȣti sъ koлopeze шi sъ deskpie toate aчeste fpȣmȣseцĭ atingъtoape, aste лȣkpȣpĭ шi oвiekte fepiчe, neaпъpat kъ ap tpeвȣi sъ însпipe niштe simцimînte mȣлt maĭ mъpeцe шi maĭ sakpe aчeлȣĭ че вa чiti aчeste kîte-вa лinii!..

Totȣл че вoiesk a ziче este omȣл în stapea sa пpimitiвъ, e amopȣл din koпiлъpie, пе kape, пoate, îл ȣitъ чine-вa, dȣпъ че, maĭ tîpziȣ̆, se fa-

че matȣрȣ̆ шi пiшаште kȣ fрȣntea înkрeцitъ de ğріже în лȣmea aneвoinцeлoр, a tрeбȣinцeлoр шi a вanitъцiлoр de kape se afлъ nedesпърцit!..

Шi пentрȣ kъ ne e ворба desпре векiле datine шi stapea пpimitiвъ în kape tръiaȣ̆ Ромîniĭ în ачеĭ sekoлĭ depърtaцĭ, ле пȣtemȣ̆ toate ачеstea пȣmi întр'o ворбъ: stapea шi вîpsta naцiȣnei, stapea шi вîpsta eĭ пpimitiвъ.

Пpin ȣрmape, naцiȣnea fiind kъ ера жȣнъ, soчietatea în kопiлъpiea eĭ, ni ле пȣtemȣ̆ пеpsonifika în ачеstĭ doĭ жȣnĭ, чеĭ че kpeskȣpъ desволtîndȣ-se înчetȣл kȣ înчetȣл, ka пpoğpesȣл шi ka toate лȣkpȣpiле че 'шĭ iaȣ̆ ȣnȣ̆ sвoрȣ̆ kъtpe desволtape шi пepfekцiȣne.

Zічеmȣ̆, naцiȣnea жȣнъ, цapa în жȣniea sa, kanitaлa ачеstiĭ цъpĭ, Tîpğoвiштea, înkъ жȣнъ ka шi dînsa, пȣoвa kaпitaлъ, Бȣkȣpeштiĭ, че atȣnчĭ aбia îшĭ înчеnȣse fȣndapea, se afлa în жȣnie, saȣ̆ maĭ бine, în kопiлъpiea eĭ, aша dap шi fii ачеstopa, жȣnĭ ka шi dînseле, kpeштeaȣ̆ шi se mъpiaȣ̆ deonotpiвъ.

Kопiлȣл ажȣnse în челе din ȣpmъ бъpбatȣ̆, шi пpin ачеasta stapea лȣkpȣpiлop лȣъ o aлtъ faцъ . . .

Шi fiind kъ deskpiemȣ̆ întр'ачеasta пе жȣneле Moцikȣ, пpekȣm îл въzȣpъmȣ̆ шi 'л kȣnoskȣpъmȣ̆ пînъ ачi, ел tpeбȣi sъ însoцiaskъ пе fiȣл лȣĭ Лaiotъ Bodъ пpetȣtindenĭ ȣnde mepse

ел, пentpв kъ, іаръші dвпъ вnв веків овічеів, kape sвБsistъ пînъ іерї ші kiap astъ-zї se maї afлъ ла поï ші 'n toate пърціле, чеї mічї se ажвtв прin вmбріреа челор mapї, se sпріжіnв, se skв-teskв kв dînші, ka вnв ostaшв жвне пе лîngъ цепералвл sъв. Ел fъkв прin întпреціврърї maї mвлte бравврї аічї ші în Молdова, serві ka вnв adевъратв Pomînв амбеле църї în kontpa inemічілор, ші fівл de Pomînв deвeni kъпitanв; прin врmape, прin meрітеле ші kапачітаteа sa, боіерв ал църіі.!..

Кв toate ачestea, ел нічї o-datъ нв se skim-бъ; ел fв tot-d'авна ачела-шї: веселв, бравв, оріцiналв ші нічї de kвm egoistв!.. Îшї івбіа kв deoseбіре оріцinea ші 'ntp'алте mії ші sвte, ачеле лвkрврї ші обiekte че pekema în mintea sa aniї kопілъріі, Mapia ера singвpвл съв bisв, singвръ пе kape i o pепресinta atît de desв i-maцinaцiea ші inima sa; însъ нв zise нimвлвї нimikв.

Mapia, kape ера fрвmoasъ ші dвлче, пре-kвm ар bedea чіне-ва tinвл църіі saле în fi-sionomiea вnеї femeї жвне, adъsta înkъ întвр-napea sa, dвпъ тречере de tpeї anї ші жвmъ-tate de ла desпърціреа-ле, kît a цinвt înkвp-kъtвріле pesбелвлвї, ші 'ntp'ачestв timпв, нв se gîndia odatъ ла ел fъръ a ofta ш'а върsa ла-kpime!..

Ea se afлa tot-d’aȣna okȣпatъ de a toaрчe inȣл, лîna шi kînепa, a веgea попціле лîngъ mamъ-sa, чеea че, fiind tpekȣtъ în вътpîneце, se afлa лa маpцinea мормîntȣлȣĭ; ea se afлa atȣnчĭ kътpe sfîршitȣл виецiĭ, ka toate лȣkpȣpiлe ачesteĭ лȣмĭ: ka прежiȣdiцiȣл, ka inopaнца шi ka вekiлe sisteme.

Ачeastъ koпiлъ, пе лîngъ вътpîna шi sлъвita eĭ мамъ, semъna întokmaĭ ka viitopȣл шi ka pazeлe dimineцiĭ лa kaпътȣл tpekȣtȣлȣĭ saȣ̆ aл întȣnepikȣлȣĭ.

Жȣna fiikъ îndemept s’ap fi лȣпtat sпpe a întoapчe лa viaцъ пе о femee вътpînъ, gîрвовъ, kȣ okiĭ stinшĭ шi fъp’ de чea maĭ mikъ пȣanцъ de вietate пе faцa eĭ.

Kȣ toate aчestea ea epa fiika sa, шi d’aчeea kъȣta a o ажȣta, a ’ĭ ȣшȣpa dȣpepea, a ’ĭ aлina пъsȣл шi sȣfepinцiлe вîpsteĭ saлe, stînd лîngъ dînsa шi лъkpъmînd, pрiвind kȣm se sfîpшia шi mȣpia kȣ înчetȣл... Zioa шi noaпtea вegea лîngъ ea шi лȣkpa, se apъta sпpintenъ tot-d’aȣna шi вoioasъ, pekemînd în sȣfлetȣл eĭ вървъцiea шi ръвdapea, adȣnîndȣ-шĭ пȣtepea шi лȣпtîndȣ-se kȣ sine; шi ’ntp’aчeasta, maĭ adesea opĭ pedikînd okiĭ sпpe Чepȣ̆ шi inвokînd din toatъ inima Пpea Naлta Sa kлemenцъ!..

Sпpe a пȣtea konkide maĭ kȣpînd, sъ пpiвimȣ̆ dinaintea noastpъ aчeastъ gpȣпъ saȣ̆ aчea-

stъ familie: o колiбъ, лъкашꙋл челꙋї sъракꙋ, în каре лꙋксꙋл шi ванitatea нꙋ gъsiръ пентрꙋ dîn-селе локꙋ, sъръчie шi simплitatea чеа maї de пе ꙋртъ, saꙋ maї віне съ zічетꙋ, траiꙋл челꙋ maї кꙋmпъtatꙋ шi frika de Dꙋmnezeꙋ; o mꙋmъ пе патꙋл eї de moapte шi fiika sa плîngînd лîнgъ dînsa; mꙋma, o бътрînъ пердꙋтъ, ꙋskatъ, кꙋ okiї stinшї, retрашї în adînчime, кꙋ gꙋра deskisъ, ka кꙋm ар чере înkъ îndꙋрапе de ла чеї че se афлаꙋ п'înпрецiꙋрꙋ; ka кꙋm ар zічe: воi a maї тръi!.. шi de kîte opї deskidea ea gꙋра i se веdea fълчiле sвîрчite шi înegрite, înkîtꙋ пꙋtea чiне-ва нꙋmъра oaseле de пе din-afаръ; o fъклie каре ardea ла капꙋл eї шi ikoana Преа Кꙋратеї лîngъ dînsa, челꙋ dꙋпе ꙋртъ рефꙋцiꙋ шi mîngîiере a крештinꙋлꙋї kînd este съ moаръ, ka кꙋm ачеasta требꙋia съ'ї аline dꙋрерea шi a o fаче съ нꙋ se maї gîndeaskъ кꙋ пъреpe de ръꙋ ла вiaцъ. Ast-fел dар ера stареа ачестеї колiве, în momentꙋл kînd femeea mꙋрindъ лъsa orfanъ пе ачеastъ жꙋнъ fiikъ каре плîнцеа шi se вочеа кꙋ mꙋлtъ amъръчiꙋne.

În mijлокꙋл dар ачестеї dраme, trekînd прin întîmплaре fiika лꙋї Bogdan Bodъ, каре, dꙋпъ челе че штimꙋ, dꙋпъ че isвꙋti a ꙋчide ла tîrgꙋл Saцова пе sedꙋktoрꙋл eї челꙋ че къꙋta a o desonopa ш'a o перde, kiар în ачеа поапtе, dꙋпъ tречереа teрiвiлеї віжелiї, рeвiind ла

віацъ, dȣпъ о asemenea faптъ, еа черȣ ажȣto-
рȣл пъstoрілор ш'ал лъkȣitoрілор, чеї че, dȣпъ
че аȣzіръ челе întîmплate ші se 'nkpedinцаръ
къ еа ера fiika лȣї Bogdan Bodъ, о însoцiръ пînъ
ла Tîpgoвіште, къчї аша черȣse еа, пентрȣ къ
чеа maї mаре парtе а Молdові se afла înkъ
tȣрбȣратъ din kaȣsa ресбоiȣлȣї, ші 'н челе din ȣртъ
еа se опрі ачі, dinaintea ачеstеї коліbе.

În Цара Ромънеаskъ, веці шtі ш'ачеаsta, se петрекȣse în кȣрцереа astȣї timпў о sȣmъ de skimбърї.

Tîpgoвіштеа semъна atȣнчї întokmaї ka о жȣнъ міреаsъ în ажȣнȣл нȣнції sале de мъріре ші de глоріе...

Бътрîнȣл Лаiotъ, dȣпъ ресбоiȣл ші înkeеpеа пъчії кȣ Воеводȣл Трансілванії ші Реџеле Ȣнгарії, fȣ невоіt а абdіka троnȣл ші se тръsese кътре Мара-Мȣръшў, ka sъ тръiаskъ ла мошііле sале.

Dan II se ȣркъ пе троnȣл църіі ші dȣпъ о тречере de kît-ва timпў fъkȣ локў лȣї Мірчеа, fiind къ împpeцiȣpъріле ераў foapte gpаве ші цара авеа невоіе de ȣнў stъпîнitорў ka ачеsta, пентрȣ къ Махоmetanii копрінsеръ inсоліле Podosў, Лемноsў, Xio ші къȣtaў а stpîmtopa Konstantinoпoлȣ de toate пърціле, пе kînd алte тpȣпе, sȣбt însȣ-шї komanda Sȣлtanȣлȣї Ба-

iazet se îndpeптаpъ asѹпpa Poмîniї ш'a Ѹn-gapiї...

Dap kѹ toate aчestea, fiika лѹї Bogdan Bodъ epa aштептатъ ла Tîpgoвiште kѹ toatъ пoмпa шi kѹ пpegъtipea ѹneї asemenea oaспe, пeнтpѹ kъ kiap de îndatъ aлepgapъ kѹpiepiї de ла Tîpgoвiште în Moлdoвa ka sъ înштiinцeze пe Bogdan despre gъsipea fiiчeї saлe шi de ла Moлdoвa kѹpiepiї aлepgapъ în Poмîniea; пeнтpѹ kъ, вeцї штi, чeї dintîї Domnї шi чeї dintîї вoiepї aї амвелop цъpї se iѹвiaѹ întpe dînшi, kѹm tpe-вѹie a se iѹвi aчeiaшї нaцiѹne, пpekѹm se iѹ-вeskѹ doї fpaцї saѹ doѹъ sѹpopї...

Noвiлa шi џeнepoasa Iliana, kѹ toate kъ нeнopoчipea шi kpitika пosiцie în kape se aflase a fъkѹt dintp'însa o omѹчidъ, însъ inima eї epa tot aчeea-шї ka maї 'nainte; ea нѹ пepdѹse aчeл oвiчeiѹ d'a чepчeta ш'a ажѹta пe чeї нe-нopoчiцї, шi maї kѹ seamъ akѹm, kînd 'шї a-dѹчea aminte kъ шi dînsa fѹsese în нeнopoчipe...

Kѹm am zis, ea s'a oпpit, kѹ toatъ sѹita de kape epa însoцitъ, dinaintea koлiвeї, în-пъѹntpѹл kъpiea se aѹzi aчeste вoчipї шi плîн-џepe.

Ea intpъ înъѹntpѹ... Se intepesъ пpea mѹлt de soapta Mapiї шi ap fi dat însѹшї din вiaцa sa нѹmaї sъ пoatъ adѹчe mîngîiepe шi лiniште în aчea лъkѹinцъ.

Ȣitapъmȣ a ziче ш'aчeasta, kъ пъpintele Ioasaf, îndatъ чe se înштiinцъ despre gъsipea Domniцeĭ Iлiani, fȣsese tpimis însȣшĭ de Бogdan Bodъ, ka o пepsoanъ вeнepaвiлъ шi tot-d'odatъ шi konfesopȣл eĭ; aчesta, komȣnikînd Iлiani вoinцa пъpintelȣĭ eĭ, fȣ tot-d'aȣna nedesпъpцit de лîngъ dînsa; пpin ȣpmape se gъsi шi aчi.

Însъ aчestȣ лokȣ epa kît se noate de tpistȣ шi okiĭ tȣtȣлop se ȣmплȣpъ de лakpime kînd въzȣpъ пe nenopoчita Mapia, kape плînцea пe mamъ-sa moapтъ.

Iлiana atȣnчĭ adȣkîndȣ-шĭ шi maĭ mȣлt aminte de soapta шi sȣfepinцiлe saлe, adȣkîndȣ-'шĭ aminte kȣm inвokase ea nȣmeлe Sîntȣлȣĭ, kînd se afлa în чea maĭ gpea nenopoчipe, se întoapse лъkpъmînd kъtpe пpeotȣ, чeлȣ чe pekomanda пpin pȣgъчiȣniлe saлe kъtpe Dȣmnezeȣ sȣfлetȣл peпosateĭ шi tot-d'odatъ konsoлînd пpin вeнepaвiлa sa вopвъ пe Mapia.

— Пъpinte, adъogъ Iлiana, пentpȣ a ȣpma întpȣ deплin ziseлe eвangeлiiшi пentpȣ ka kpedinцa noastpъ sъ fie întokmaĭ întemeiatъ пe sfinteлe saлe înвъцъtȣpĭ, datopiea noastpъ de kpeштinĭ este sъ nȣ tpeчemȣ kȣ вedepea пe niчĭ ȣnȣ nenopoчitȣ kape sȣfepe, o fiikъ kape плînцe пepdepea mameĭ saлe, вpe ȣnȣ omȣ чe чepшeшte пîine шi ажȣtopȣ, ȣnȣ воnaвȣ kape

аре tребȣiнцъ de kъȣtаре; toate ачestea, пърiнtеле meȣ̆, ле am înвъцat de ла tine!.. Ачеastъ копiлъ dар de azĭ înainte ва fi sopa mea!..

— Дȣmnezeȣ̆ шi adевърȣл е!.. fiiкъ, pesпȣнse венерабiлȣл пpeotȣ; Domnȣл fie kȣ tine!.. Adeвърȣл шi kpedinца fie легea în kаре tоцĭ требȣе а не 'нkina!.. А iȣвi пе аппроапеле nostpȣ este чеа dintîĭ datopie a омȣлȣĭ, пеntpȣ къ atȣнчiа este îmплiнitъ воiнца Tатълȣĭ!.. А fаче вiне, а респлъti fапtа прiн fапtъ, вiнеле шi kiар ръȣл, а ȣрî пе връжмашȣл омȣлȣĭ ш'а se depъpta de dînsȣл este o datopie че нi se порȣнчеште, пеntpȣ а пȣне ȣнȣ̆ frîȣ̆ ръȣлȣĭ шi пъкаtȣлȣĭ!..

А iȣвi омȣл пе аппроапеле съȣ̆, ох! Дȣmnezeȣле шi Mîntȣitopȣле ал лȣmeĭ!.. челȣ̆ че, kînd te aĭ aflat пе крȣче пъstignitȣ̆, te aĭ întops кътре tîлхарȣл kаре se pȣga кътре tine шi i aĭ промis черȣл шi mîntȣipea, чел че, kînd aĭ zis слъвъноgȣлȣĭ ia-цĭ патȣл шi мерцĭ, îndatъ s'а шi fъkȣt съпъtosȣ̆, aĭ înвieat пе Лazъp ш'aĭ ieptat пе пъкъtoasa kаре цi ȣda пiчоареле kȣ лакрiмiле eĭ, челȣ̆ че ieptaшĭ вînzapea Iȣdeĭ шi kаре te pȣgaĭ пъpinteлȣĭ tъȣ̆ череskȣ̆ пеntpȣ чеĭ че te ваtжокȣреа, zikînd, iaptъ-ле лорȣ̆ Stъпîne къ нȣ штiȣ̆ че fakȣ̆!.. Tȣ aĭ zis лъs aцĭ прȣнчiĭ съ вiе ла mine!., шi iаръшĭ tȣ aĭ zis: сърачiĭ opfaniĭ, волнавiĭ, stpeiniĭ шi непорочiцiĭ, ачеstia

sîntȣ̆ fpaці nostpi ші пе ачеstia требȣе а'ї іȣбі ші а'ї ажȣta!..

Da, fiikъ, Dȣmnezeȣ̆ а вързȣt din înълціmea черȣрілор kpedinцa ші kълdȣpa че аї авȣt-о tot-d'аȣna пentpȣ віptȣte, ші d'ачееа, tȣ веї авеа îndȣpape de ачеаstъ копілъ прекȣm ел а авȣt de tine!.. Sъ fiї прin ачеаsta бinekȣвîntatъ!...

Ші пе kînd бътpînȣл преотȣ̆ zise ачеаsta, toatъ adȣnapea înцenȣkiase не пъmîntȣ̆, fiind къ astfел і s'а dat преотȣлȣї, а kȣвînta întpȣ леџеа Domnȣлȣї, în челе maї sȣблime momente а ле вieцiї omȣлȣї, іар kpedinчіоший fiї а askȣлta în џенȣkе ші kȣ лȣаре aminte sfinteле saле ворбе!..

Fiika лȣї Богdan Bodъ рътъsese atȣнчї înцenȣkiatъ ші върsa лакpime dinпреȣнъ kȣ toatъ soчietatea d'ачі; ар fi zis чіne-ва ka ачеsta ера momentȣл de penitenцъ ші решȣшкаре пеntpȣ dînsa!..

Ea se pedikъ în sȣsȣ̆ пеntpȣ къ її zise преotȣл. Маріа fȣ îmбръцішатъ ш'апої о лȣъ kȣ dînsa. Челе opîndȣite челор морцї ші челор вії fъpъ împлinite пînъ ла ȣна, dȣпъ леџе ші dȣпъ datine..

Fiika лȣї Богdan Bodъ fȣ пpiimitъ kȣ toatъ soлemnitatea ȣнеї memopaбiле ziле ла kȣptea лȣї Мірчеа Bodъ, челȣ̆ че atȣнчї se afла înkonџіȣратȣ̆ de чеа maї mape gлopie despre înвinџеріле че ле pепȣptase în kontpa паџіȣнелор învечinate.

Бȣkȣр пȣ se kȣвeni sъ вazъ пe жȣпa Iлiana de kît în ажȣпȣл пȣпцiĭ saлe, пeптрȣ kape se шi fъkȣ чeлe maĭ mapĭ шi stpълȣчite пpeɡъtipĭ din пaptea amвiлop stъпînitopĭ, лa xotapȣл Moл-doвiĭ kȣ Pomînica!..

XV.

NȢOȢA KAPITALĂ A РOMÂNIĬ.

В'аръnkaцĭ okiĭ asȣпра astoр лokȣрĭ, пe kaрe se 'ntinde ачestȣ oрaшȣ imпoрtantȣ!.. Ȣitaцi-въ de цiȣрȣ împрeцiȣрȣл sъȣ kȣ лȣaрe aminte; пріviцi-л desпрe toate пȣnktȣріле шi 'ĭ веdeцĭ maĭ mȣлte fase чe лe aрe.

Възînd чine-вa atîtea kase gръmъdite, tȣр-пȣрĭ saȣ domeлe вiseрiчiлop saȣ a лe mînъstiрi-лoр, чe se въdȣ ka o пanoрamъ din Deaлȣл-Spiрi, din deaлȣл Fiлaрetȣлȣĭ saȣ de лa Kotръ-чenĭ, ва шti kъ пoпȣлaцiea sa se ȣрkъ лa o sȣtъ de miĭ de sȣfлete, saȣ пoate шi maĭ mȣлt, kȣ stрeini чe вinȣ шi esȣ.

Afaръ de kîte-вa aшezъminte пȣвлiче вekĭ шi пȣoĭ, ȣпȣ пȣmърȣ прea maрe de вiseрiчĭ, пentрȣ mърimea oрaшȣлȣĭ, maĭ вine de doȣъ-zeчĭ de mînъstiрĭ kaрe лe aрe, dintрe kaрe, чeлe maĭ mȣлte sîntȣ konstрȣite în foрmъ de чitadeлe saȣ

foptepeце, ap ziче чine-ва kъ fie чe Domnȣ̆, kȣ ѕȣipea sa ла tpoнȣ̆, de ла fȣndapea aчestȣĭ opaшȣ̆ шi пînъ în zілеле maĭ dinkoa, нȣse întp'adins kîte ȣna din aчeste чitadeле, sпpe a'шĭ impopta-лisa нȣmеле, saȣ̆ aшa чepea timпiĭ, ka sъ se foptifiчe toate aчeste пpiнчiпале шi dominante nosiцiĭ a ле Бȣkȣpeштiȣлȣĭ, sпpe a se пȣtea апъpa ла timпĭ de невоĭ, în kontpa oape kъpop inemiчĭ.... Ast-feл веde чine-ва mînъstipea Радȣл Водъ, kape, kȣ toate пpefaчepiле чe ле a авȣt de maĭ mȣлte opĭ пînъ akȣm, nosiцiea sa чea înaлтъ, апpoaпе de апа Dîmбовiца, шi лîngъ kape se aflъ mika бisepikȣцъ, нȣmitъ, a лȣĭ Бȣkȣp, kȣ totȣл în mapцinea aпеĭ, aчeea чe, dȣпъ kȣm se веde шi se kȣnoaшte, ла înчепȣтȣл eĭ, нȣ fȣ de kît asemenia o лȣkpape de пъmîntȣ̆ miлitapъ, aчeastъ mînъstipe kȣ xpamȣл Sf. Тpeimĭ, este въzȣtъ din toate пъpцiле шi 'шĭ apatъ kpestetеле mȣpi-лop чe o înkonцȣapъ, ka kȣm ap fi пpimȣл foptȣ̆ aл opaшȣлȣĭ. Поate чine-ва sъ жȣdeчe, dȣпъ fopma шi îmпъpцiтȣipea чe o ape, dȣпъ gposimea mȣpȣлȣĭ чe o înkonцoapъ, okiȣpiле saȣ̆ kpestътȣpiле пpin mȣpȣ̆, de ȣnde se пȣtea бate шi апъpa, шi kiap dȣпъ kamepiле челе kȣ fepestpеле sпpe dpȣmȣ̆, ka niшte kasemate п' în kasapme шi în foptepeце, se пoate dap kȣnoaшte пpea бine чe лȣkpape fȣ din înчепȣтȣл eĭ.

Afapъ d'aчeasta, лȣînd în konsidepape пo-

siџiea ачestei koлine, ші maї kȣ seamъ kȣm a fost лokȣл п'ачі, în timпiї maї de de mȣлt, нȣ-maї пъdȣpї ші smîpkȣpiлe че лe fopma апа Dîmбoвiџa, пe лȣnka eї, ачeastъ чitadeлъ, epa ȣna din чeлe maї tapї лȣkpъpї, kape, пpekȣm am zis лa kaпiteлe tpekȣte, пpin ажȣtopȣл ші pesistinџa че o пȣtea înfъџiшa, se înџeлeџe, apmiiлe pomîneштї ачi пpeîntîmпinaȣ̆ saȣ̆ oпpiaȣ̆ înaintapea apmiiлop stpeine, че пъвъліaȣ̆ în џapъ ші 'шї лȣaȣ̆ dpȣmȣл kъtpe Tîpgoвiшte.

Dintp'aчeasta se 'nчeпȣ întîia kaȣsъ a fȣndъpiї Бȣkȣpeштȣлȣї, ші чea dintîї лȣkpape, чeлȣ̆ dintîї пap kape se бъtȣ dintpȣ înчeпȣtȣ̆ fȣ aiчї, fiind kъ sekȣnoaште ші se штie, dȣпe чeлe zise ші dȣпe чeлe въzȣte, kъ чea maї веke бisepikъ a Бȣkȣpeштiȣлȣї este a лȣї Бȣkȣp; [1]. ш'aшa, dintpȣ înчeџȣtȣ̆, fъkîndȣ-se maї întîї niште koлiбe saȣ̆ niskai-вa kъsȣџe, ȣnȣ̆ kъtȣnȣ̆ ш'aпoї ȣnȣ̆ satȣ̆, maї tîpziȣ̆, din че în че, se întinse ші se лъџi, înkît ажȣnse a se fopma ачeea че веdemȣ̆ astъ-zї: kase mapi, пaлate, бisepiчї, mînъstipї; întp'ȣnȣ̆ kȣвîntȣ̆: Бȣkȣpeштii, kaпitaлa Pomîniї ! . .

Dap пpe a вopбi че-вa maї întins desпpe пosiџiea ші лokȣpiлe пe kape se aflъ sitȣatȣ̆ opaшȣл, пȣtemȣ̆ ziчe, kъ Бȣkȣpeштiȣ лъџindȣ-se пe лȣnka saȣ̆ aлбiea Dîmбoвiџї, нȣ ape ȣna din aчeлe пo-

1 Oamenії foapte deвoџї în веkime, лa opї ші че okasie, sokoteaȣ̆ de întîia datopie a konstpȣi o бisepikъ.

*

siцiĭ авантaцoase, шi maĭ kȣ seamъ, партea sa інтеріоръ, adikъ, tîpgȣл шi kîte-ва din махала-леле, saȣ фобȣргȣріле sале, gъsindȣ-se kȣ totȣл îngропате пе вале, пȣ înфъцішеazъ okiȣлȣĭ kъ-лъторȣлȣĭ, прекȣm алte ораше, ka Іашȣл шi ka Tîpgȣл-Okni, ачеа фрȣmoasъ шi faлnikъ прівіре че se веde de denapte, чі nȣmaĭ kînd se anpo-nie чіне-ва kȣ totȣл de dînsȣл, віind d'afapъ, adekъ, kînd este maĭ ла варіеръ, înчепе a se zъpі kaseле шi domeле вісерічілор.

Sъ esaminъmȣ dap kaniтала noastpъ desnpe вре о napte, opĭ kape ва fi, de kътpe ȣnȣл din чеде патрȣ nȣnktȣpĭ ȣніверsале. Sъ înчепеmȣ desnpe партea kътpe Padȣл-Bodъ, ka партea прі-mitівъ saȣ леаgънȣл Бȣkȣрештіȣлȣĭ. Sъ ȣpmъmȣ kȣpsȣл Dîmбовіцi, din Табачĭ, kътpe Ліведea kȣ dȣzii, saȣ fie шi maĭ dinkoa; atîtea ȣліцĭ ш'a-tîtea махалале, de kape se îmбракъ skeлetȣл локȣлȣĭ ачеsta, atît de варіатȣ, nȣmeле ачеstop ȣліцĭ шi махалале kape, чеде maĭ mȣлte, ле порtȣ dȣnъ nȣmipea вісерічілор ш'алtop napti-kолapĭ; nȣmіріле ачеstea, ne faче съ kȣnoaштеmȣ пе întîiĭ лъkȣitopĭ шi fȣndatopĭ aĭ махалаледор, прекȣm: Stpeажа Іаnkȣлȣĭ, Бісеріka Апоstолȣ, Попа Рȣsȣ, Попа Kiцȣ, Podȣл Kaліцi ш. ч. л. t. Мерцеmȣ tot înainte kътpe Тъiеpe, ȣnde se taie віtеле пенtpȣ tîpgȣ, saȣ kътpe Foiшоpȣ, шi d'a-чі, înaintъmȣ sпpe Бъkърештĭ. Ачі локȣл e kît

se поate de пitopeskѕ, însъ пѕmeлe însѕfлъ oape kape tepoape!..

Am пѕtea ziче mѕлte despre aчeastъ mî-пъstipe... kape tot asemenea se aflъ împpeцiѕ-patъ de ѕпѕ mѕpѕ, în fopma ѕпeĭ четъцĭ, ka шi Padѕ-Bodъ, шi ka Kotpъчeпiĭ; dap вomѕ sпѕпe пѕmaĭ aчeea че поate intepesa în aчeastъ skpi-epe: este fѕпdatъ de ѕпѕ Domнѕ din eпoka fa-papiotъ!..

Ne apѕпkъmѕ d'aчi okiĭ întp'o papte шi în-tp'aлta шi вedemѕ Бѕkѕpeштiĭ, че se desfъшѕpъ ka o панopamъ: kase, gpъdiпĭ, edifiчiѕpĭ mapí, aшeзъmînte пѕблiче, teatpѕ челѕ mape, în mi-жлоkѕл Подѕлѕĭ Mogoшoai, че se вede foapte de depapte шi kape seamъпъ, dѕпъ estepiopѕ-ĭ, kѕ o magazie de gpîne, бisepika Sf. Sпipidon чea пѕoѕъ, a лe kъpiia dome, în stiлѕ gotikѕ, pепpe-sintъ челѕ maĭ fpѕmosѕ edifiчiѕ aл kaпitaлeĭ, dѕ-пъ aчeea Metpoпoлiea, a kъpiia sitѕaцie, пе o mовiлъ 'пaлtъ, pепpesintъ iapъшĭ stpѕktѕpa ѕпeĭ чitadeлe, kape este fѕпdatъ de Konstandin Bodъ Басараб. Aчeasta este katedpaлa kaпitaлeĭ memopaбiлѕ moпѕmentѕ, пentpѕ kъ aчiлea se fъ-kѕpъ tot-d'aѕпa desбatepiлe despre pefopmeлe шi soapta цъpiĭ!..

Aлъtѕpĭ kѕ aчeasta se aflъ sпitaлѕл Бpîпkове-neskѕ: ѕпѕ edifiчiѕ kѕ maĭ mѕлte лokaлѕpĭ: a-шezъmîntѕ fiлantpoпikѕ sanitapiѕ. Aчi болпавiĭ

ші сърачії алергъ пе тoate zілеле ші în tot mi-нутул спре а путеа афла кътаре ла слъбічіуніле лоръ. Ѹнъ adевърatъ ашезъмîntъ, прін kape se уштуреазъ суфлетул крештінулуї че 'л а fundat ші kape, пъстреазъ în timпi viitopї memopiea sa sa-kръ, fъkînd прін ачеаsta fала урташілор ші пріimind în sînул черурілор віне kувîntapea челор че въdъ folosъ ші ажуторъ.

Маї ла вале d'ачеаsta, kînd тречї Dîmbo-віца, în мiжлокул Тîргулуї, se афлъ Kуртеа-Веке. П'ачеаsta амъ путеа-о нуmi ку tot dреп-тул kувîntъ векеа katedpалъ a kапіталеї, fiind къ în вekime aiчї se афла kуртеа ші skaунул dom-neskъ. Înkъ пînъ în zілеле noastpe se пъстреа-zъ обічеіул унор оаре kape fopmaлітъцї, unde, Domniї, луînd kîpma църії, dупъ церемоніеа ре-лігіоасъ, ungîndu-se, dепунъ цісрътîntул!..

Ачеаstъ бісерікъ, че песте тречереа sekолі-лор а суферit непорочіріле fokулуї ш'а ле ку-тремурулуї, fу репаратъ ші префъkутъ de maї mулте орї. Este fundatъ de унъ Мірчеа Водъ.

Аша тречемъ înainte, tot kam suind, ші ni se репреsinтъ алте kîte-ва mînъstipї, dintpe kape, унеле портъ нуmipea de ханурї, прekum: Sft. George Nouъ, fundat de Antonie Водъ ші съвîр-шіt de Брîнkовеану, kape, akum, dупъ foku, se афлъ dъръmatъ, în локул кърuia se fopmeazъ o fрumoasъ піацъ, ку бісеріka ла мiжлокъ; dупъ

ачеea Шербап-Водъ, Kostandin-Водъ,Міхаї-Водъ, ѕnde se афлъ акѕm ѕпіtалѕл ostipi; маї ла марџіне мînъstipea Котръчепії, ш'аша, toate aчеstea, аdeкъ: Метрополіеа, Радѕ-Водъ, Sf. George чеlѕ пѕоѕ ші чеlѕ векіѕ, Шербапѕ-Водъ, Kostandin-Водъ, Міхаї-Водъ, Antimѕ ші ч л t, konstpѕite toate пе челе маї алеse ші deoseвite posiџії, околеsкѕ Кѕpteа-Веке, прекѕm маї мѕлte pedѕte saѕ foptѕpї ар апъра foptepeџа чептралъ а ѕпеї капіtале foptifikate. Маї în sѕsѕ че-ва, îпtpe Шерваn-Водъ ші Міхаї-Водъ, se афлъ Sependapѕл: а патpѕ-zeчілеа вiserikъ а ѕпѕї Domnѕ пietosѕ. Ачеsta fѕ Matei Водъ, ѕпѕ Domnѕ кѕ simџimînte крештіпештї, ші каpe коntpiвѕі ла оаре каре реформе ші desвoлtape; sѕв dînsѕл, къtpe îпчепѕtѕл sekoлѕлѕї ал шапtespe-zeчілеа, лімва Ромîпъ se скъпъ de жѕgѕл лімвеї sлавопе; ел înfiinџъ о tipografie ла мîпъstipea Говора, ші п'în вiserічї îпчепѕ а se чіtі къpџіле pomînештї, în локѕл челор sлавопе... Spre Estѕ de ла Sepindapѕ, se веde Колџіа, іаръшї ѕпѕ ашеzъмîntѕ filantpoпікѕ sanitapiѕ, ка ші челѕ de ла Капѕл Подѕлѕї ал лѕї Мавроіепе ші ка челѕ de ла Пантелімоп. Ачеstѕ edifiчіѕ fѕ ремаркавілѕ пеntpѕ îпълџіmea tѕpпѕлѕї челѕї foapte мъpeџѕ ші лѕкpatѕ în релiefѕpї de soлdaџії лѕї Карол ал XII; dap каpe s'a dъpîmat пе жѕмъtate de кѕtpемѕpѕл челѕ маре, ла 1802.